

Med i all slags vær | Årsrapport 2008

NORGES
SILDESALGSLAG

Innhold

Innledning	
2008 kort oppsummert	4
Leder: Godt år tross finanskrise	6
Regnskap	
Styrets melding	8
Resultatregnskap	13
Balanse pr. 31. desember	14
Noter til regnskapet	16
Kontantstrømoppstilling	24
Revisjonsberetning	25
Kontroll- og fullmaktsnemdas beretning	26
Driftsmelding	
Salgsutvalgene	28
Omsetning	31
De enkelte fiskeslag	33
Kontroll	49
Ressursoversikt 2009	52
Marked, profilering og informasjon	
Markedet for pelagiske fiskeslag	56
Informasjon og kommunikasjon	58
Markedsaktiviteter	60
Artikkel: Fiskarmakt og verdspekt	62
Datterselskaper	64
Omsetningsstatistikk 2008	66
Organisasjonsplan pr. 01.05.2009	67

Innledning

Det er trolig ikke å overdrive når vi sier at Norges Sildesalgslag er verdens største og viktigste markedsplass for pelagiske fiskeslag. Årlig omsetter laget et volum tilsvarende mellom 2 og 3 % av all villfisk som fanges på kloden, og i pelagisk sammenheng er Norge en stormakt. For Norges Sildesalgslag er det selvfølgelig viktig å opprettholde posisjonen som en ledende og internasjonal aktør, men enda viktigere er det å yte de tjenester og den service som lagets brukere etterspør.

Fra i utgangspunktet å være en ren omsetningsplass, har Sildelaget inn i det nye århundre utviklet seg til å også å være en sentral informasjonsleverandør. Om ikke Norges Sildesalgslag hadde en slik unik posisjon, ville heller ikke lagets brukere hatt gleden av å ha tilgang på den store mengde data som laget til enhver tid forvalter. Laget arbeider fortløpende med å tilrettelegge for elektroniske tjenester som skal være nyttige både for fiskere, kjøpere, myndigheter og allmennhet. Det var derfor gledelig at Norges Sildesalgslag på etterm vinteren 2009 mottok Farmandprisen for beste nettsted blant små og mellomstore bedrifter.

For å gjøre en best mulig jobb, er ærlige tilbakemeldinger om hvordan laget fungerer måten å opprettholde standarden på. God dialog med alle dem som benytter seg av lagets tjenester er en betingelse. En annen betingelse er at laget fortsatt er et lag, et fellesskap til fiskernes beste slik tanken var i 1927 da laget ble grunnlagt med ordene "Rot jer sammen". Lengre bak i denne årsmeldingen har Inge Halstensen en tankevekkende artikkel. Og som han skriver: "For lenge sidan fantes det ikkje noka sildelag. I opphavet var jorda aude og tom..." Ta deg tid til å lese både artikkelen og annet stoff som presenterer dagens Norges Sildesalgslag etter mer enn 80 års fartstid.

2008 kort oppsummert

1. Kvartal

Rekord for nvg-sild

I løpet av årets første måned omsatte NSS over 300.000 tonn med nvg-sild. Rekordomsetning i nyere tid.

Sild til mer enn halve jordens befolkning

Rekordstarten på året gjør at norske fiskere slo bøndene ned i støvlene på flat mark, når det kommer til matproduksjon. Utrekninger viser at 2008-kvoten på 925.980 tonn utgjør over 3,5 milliarder sildeindivider. Hvor mye er det?
Ett sildemåltid til mellom 60 og 70 % av hele jordens befolkning.

Medlemsmøter

I forbindelse med strategiprosessen laget startet i 2008, ble det invitert til medlemsmøter langs hele kysten. Verdifull tilbakemelding på lagets drift, nåtid og framtid ble en del av grunnlaget i det videre strategiarbeidet gjennom året.

2. Kvartal

Tobisfisket starter

Norske fiskere fikk anledning til å fiske 128.000 tonn tobis dette året.

Fiskesprell utvides

Fiskeri og Kystdepartementet og Helse- og Omsorgsdepartementet lanserer Fiskesprell som et landsomfattende tiltak og som en del av Handlingsplanen for bedre kosthold i befolkningen. Fiskesprell er utviklet på ideen til Fisk i 100 som NSS og Vest Norges Fiskesalgslag lanserte i 1995 – og er dermed blitt en landsomfattende suksess.

Forbedret auksjon

- Vi er opptatt av å tilby de beste tjenestene til våre kunder. Det sa salgsdirektør Knut Torgnes, da NSS i mai lanserte et nytt og forbedret auksjonsbilde som tar i bruk moderne teknologi og gir flere muligheter på markedsplassen.

Eat as matjes you can

Sildelaget lanserer uttrykket "Eat as matjes you can" i forbindelse med årets nordsjø-sild-fiske. T-skjorter og caps lanseres for hollandske kjøpere i Egersund – med god mottagelse.

3. Kvartal

Nor-Fishing 2008

For 22. gang ble messen arrangert, og Sildelaget deltok med stand og matjes-servering. I løpet av 2 dager serverte vi over 1000 matjesfileter.

- For oss er dette mest en møteplass mellom oss og andre aktører i næringen. Det sier informasjonsdirektør i Norges Sildelagslag, Jarle A. Hansen.

Kjøpermøte

I forbindelse med pelagiske dager, inviterte Norges Sildesalgslag til kjøpermøte sammen med FHL og NSL. Formålet var å legge til rette for en god omsetning av høstens nvg-sild sesong.

Russiske inspeksjoner av pelagiske anlegg

Inspektører fra Den russiske veterinærtjenesten startet inspeksjonen av norske virksomheter som eksporterer pelagisk fisk til Russland.

4. Kvartal

Nye estimat på omsetning

Høstens fiske og gode prisnivå gjør at omsetningen gjennom laget går raskere enn forventet. I midten av november passerte vi 5 milliarder i omsetning. Nye utregninger forteller om forventet resultat på 5,75 mrd.

Kvotefleksibilitet

Ny ordning med kvotefleksibilitet for nvg-sild medfører at et fartøy i kyst-eller ringnotgruppen kan overføre/overfiske inntil 10 prosent av sin fartøykvote i 2008 mot å saldere mot 2009-kvoten.

Alternativ julegave

- Vi har i år valgt å gjøre ting på en annerledes måte enn tidligere. I år har vi valgt å gi 150.000 kr til Leger uten Grenser framfor å gi julegaver til tillitsmenn, forbindelser og ansatte. Jeg tror de fleste vil ha forståelse for at vi på den måten heller bidrar overfor dem som har minst i en vanskelig verden, sier administrerende direktør Johannes Nakken om julegaven.

Strategien er klar

Styret i NSS behandler den nye strategiplanen. Den staker ut kursen for lagets drift og virke i de kommende årene.

STABILITET

Setter sjøbein

Sildelaget har siden 1920-tallet vært en regulerende faktor som har sikret fiskerne en stabil og trygg omsetning.

GODT ÅR TROSS FINANSKRISE

Når historien skal skrives vil utvilsomt 2008 bli husket for finanskrisen. Det var vel få som egentlig trodde at den vekstraten vi har hatt i økonomien, både nasjonalt og internasjonalt, skulle kunne fortsette inn i fremtiden. At tilbakeslaget skulle komme så raskt og lage slike rystelser i verdensøkonomien, var det likevel få som forutså.

Norsk fiskerinæring er vant til, og har lært seg å leve med sterke svingninger, som oftest utløst av markedsmessige eller ressursmessige forhold. Disse svingningene skjer imidlertid ikke alltid i takt med resten av økonomien. For pelagisk sektor kan vi konstatere at 2008 faktisk ble et av de beste år i historien. Totalt ble det omsatt 1.9 mill. tonn til en verdi på over 5,8 mrd. kr. Til sammenligning var omsetningen i 2007 på 1,8 mill. tonn, til en verdi like oppunder 5 mrd. Kombinert med lavere renter og synkende bunkerspriser mot slutten av året, har de fleste fiskerne i pelagisk sektor faktisk grunn til å smile.

Sildelaget hardt rammet

Selv om omsetningen av pelagisk fisk i 2008 ble relativt uberørt av finanskrisen ble laget som sådan hardt rammet. Laget har bygget opp en betydelig egenkapital for å kunne håndtere den risiko som ligger i omsetningen. Den langsiktig likvide kapitalen er plassert i verdipapirer, som også tjener det formål å gi en meravkastning, slik at laget kan holde en lav avgift på omsetningen. Verdien av lagets verdipapirer er nedskrevet med 50 mill. kr i årsregnskapet for 2008. Det er så langt ikke registrert konkurser eller andre forhold som medfører at deler av disse verdiene er tapte for alltid. Dermed kan en fortsatt legge til grunn at verddivurderingen på et senere tidspunkt blir mer positivt, slik at mesteparten av dette ikke blir et reelt tap. Regnskapsmessig må en imidlertid ta dette tapet nå, slik at lagets bokførte underskudd for 2008 blir på hele 45,6 mill. kr. I en slik situasjon leter en selvsagt etter lyspunkt. Et lyspunkt er at laget i 2008 gikk tilnærmet i balanse, når en ser bort fra verdifallet av verdipapirporteføljen. Lagets soliditet er heller ikke berørt på en slik måte at det vil få betydning for virksomheten.

Store ulikheter

Selv om resultatet totalt sett i pelagisk sektor ble bra, har det vært store omsetningsmessige utfordringer underveis. Stor nvg-sildkvote og redusert tilgjengelighet for kystflåten i høstsesongen medførte et betydelig trykk i sildomsetningen vinteren 2008. Også her ble totalresultatet akseptabelt, men ulikhetene på fartøynivå, i forhold til omsetning konsum eller mel og olje, og i

forhold til seilingsbestemmelser for å få levert, ble store. Dette lagde betydelig støy i organisasjonen. For å treffe flest mulig av lagets medlemmer ansikt til ansikt og drøfte situasjonen, ble det arrangert flere medlemsmøter. Medlemsmøtene var i tillegg et ledd i lagets strategiprosess som ble sluttført i 2008.

Ønsker om bedre fordeling

I medlemsmøtene var det naturlig nok overvekt av folk som hadde følt problemene på kroppen. Tilbakemeldingene var derfor klare om at laget måtte ta sterkere styring med omsetningen, slik at en fikk en bedre fordeling. Saken ble også lagt frem for representantskapet på møtet i Haugesund den 5. og 6. juni 2008. Senere prosesser med salgsutvalg og styret avklarte at det ikke var flertall for å sette i verk utjevningsordninger, men at en heller måtte bruke regulering for å oppnå de ønskede resultater. I høstsesongen for nvg-sildfisket var imidlertid etterspørsels situasjonen slik at det ikke ble behov for inngripen fra lagets side. Det vises for øvrig til det som er kommentert under salgsutvalgene og de enkelte fiskerier.

Ingen endringer i Råfiskloven

Prøveprosjektet med langsiktige leveringsavtaler løp fra august 2005 til september 2007. Fiskeriforskning gjennomførte høsten 2007 en evaluering av prosjektet. Departementet la våren 2008 frem sine vurderinger for Stortinget i Stortingsmelding nr. 13, om gjennomføring av Råfiskloven og Fiskeeksportloven i 2005 og 2006. Departementet konkluderte med at de så ingen grunn til å foreslå endringer i Råfiskloven. Da saken var oppe til behandling i Stortinget vårsesjonen 2008, ble det heller ikke verken foreslått eller vedtatt endringer av Råfiskloven. Foreløpig kan det derfor synes å ha blitt satt punktum for denne saken. Spørsmål om langsiktige leveringsavtaler har imidlertid hatt en egen evne til å poppe opp igjen med jevne mellomrom, helt siden Moxnes-utvalget sin innstilling ble lagt frem i 1990.

Meklingsinstansen koster

Den andre del av prøveprosjektet fra sommeren 2005, meklingsinstans kom senere i gang og løp derfor frem til årsskiftet 2008 / 2009. Også her skal det gjennomføres en evaluering. Norges Sildesalgslag sine erfaringer med meklingsinstans er rimelig entydige. Etter at prøveprosjektet ble satt i verk har det ikke vært mulig å få til en konstruktiv dialog med FHL når det gjelder minstepriser for råstoff til konsum. Vi sitter derfor igjen med ekstra kostnader og ekstra tidsforbruk som det mest fremtredende resultat av prøveprosjektet.

Samlet om kvotefleksibilitet

Norges Sildesalgslag har gjennom mange år arbeidet for å få en viss kvotefleksibilitet over årsskiftet. I 2008 ble situasjonen slik at det var mulig å samle hele næringen bak et krav om kvotefleksibilitet for nvg-sild. Myndighetene reagerte raskt og positivt slik at et over- eller underfiske av nvg-sild nå kan salderes mot neste års kvote.

Som allerede nevnt ble lagets strategiprosess foreløpig avsluttet i 2008. Denne gangen la en først og fremst vekt på å finne frem til de aktuelle veivalg som laget må foreta fremover. Hovedutfordringen er likevel hvordan en skal innrette laget sine omsetningsordninger slik at alle lagets medlemmer føler sine interesser ivaretatt. Dette spørsmålet var sak i representantskapsmøtet 2008. Dette spørsmålet kan dessverre ikke kvitteres ut, men bli gjenstand for kontinuerlig vurdering i årene fremover. For øvrig vil strategiplanen nå bli fulgt opp med en egen handlingsplan.

Fra strategi til handling

Arbeidet med å videreutvikle lagets informasjonssystemer er nærmest også en kontinuerlig prosess. Det er mitt klare inntrykk at nettopp lagets informasjonsvirksomhet, med hensyn til hva som finner sted av fiske og omsetning, er et tiltak få av lagets medlemmer og en lang rekke andre personer ville klare seg uten.

Til slutt vil jeg takke lagets medlemmer, ansatte, kjøpere, myndighetene og andre som laget i løpet av et år har befatning med, for et godt samarbeid i 2008.

Didrik Veå
Styreleder

Styrets melding

Styrets melding og årsregnskap omfatter morselskapet Norges Sildesalgslag og konsernet Norges Sildesalgslag. Konsernet Norges Sildesalgslag består foruten morselskapet, av datterselskapet Sildinvest A/S.

Omsetning og marked

Norges Sildesalgslag fastsetter minstepriser i første hånd etter drøftelser med kjøpernes organisasjoner. Det er salgsutvalgene for hhv. konsumråstoff, hermetikkråstoff og mel, olje og fôr som er ansvarlige for drøftingene. Målet for prisarbeidet er å tilstrebe markedsriktige priser.

Styret har som den viktigste del av sitt arbeid å opprettholde/utvikle omsetningsordninger som sikrer en rasjonell avvikling av fisket, samtidig som det sikrer fisker gode priser, og kjøperne råstoff. Sildelaget søker kontinuerlig å forbedre rutinene rundt auksjonen. I dette ligger også at mest mulig relevant informasjon gjøres tilgjengelig. Det arbeides hele tiden for at Sildelaget som internasjonal markeds plass for pelagisk råstoff, skal fungere så optimalt som mulig for både land- og sjøside. Styret er stadig av den oppfatning at hittil er ingen annen omsetningsform dokumentert som bedre egnet til å ivareta fiskernes interesser og samtidig mer samfunnsnyttig, enn den form for omsetning av pelagiske fiskeslag som Norges Sildesalgslag organiserer.

I 2008 ble det gjennom laget omsatt vel 1,9 mill. tonn råstoff, til en samlet verdi av 5,8 mrd. kr. Styret konstaterer at dette representerer en omsetningsøkning på i størrelsesorden 800 mill. kr sammenlignet med 2007. Økt kvote for nvg-sild i tillegg til at det ble gitt adgang til å fiske på 2009-kvoten i 2008, er hovedårsak til oppgangen. Men også prisene steg i 2008; konsumprisene gikk opp med 6 %. Også makrell viste prisøkning, og selv om kvotene her var lavere enn i 2007, resulterte denne prisøkningen i en betydelig omsetningsvekst. Utenlandsk andel av omsetningen målt i verdi, utgjorde ca. 14 %. Andelen til mel & olje utgjorde betydelig mindre enn året før; ca. 11 % av totalomsetningen. Kvantumsmessig utgjorde omsetningen til mel & olje noe over 30 %. Året må som helhet kunne karakteriseres som et godt omsetningsår i det omsetningen bare har vært høyere i rekordårene 2001 og 2002. Da passerte omsetningen 6 mdr. kr.

Styret legger merke til at prisøkningene kombinert med større volumer særlig for sild, medførte en god vekst i eksportverdien av pelagiske fiskeslag. Basert på Eksport-

utvalgets statistikker fremgår det at de pelagiske fiskeslagene til konsum sto for mer enn 6,4 mrd. kr i 2008, noe som utgjør en økning på 23 % fra året før. Til sammenligning steg sjømateksporten generelt med "bare" 6 %. Samlet norsk sjømateksport satte ny rekord i 2008 med en verdi på hele 39 mrd. kr. Den pelagiske andelen som har gått noe tilbake de seneste årene, fikk med dette et løft, og sto for 16,5 % av totalen i 2008. I tillegg til disse konsumtallene, kommer verdien av mel og olje til eksport. I 2008 utgjorde dette nesten 293 mill. kr, mot ca. 728 mill. kr i 2007.

Russland var også i 2008 det største markedet for norsk, pelagisk fisk. Forbruksmønsteret i Russland har endret seg over tid, slik at eksporten av filetprodukter har økt på bekostning av rundsild. Totalverdien er likevel noe redusert fra 2007 til 2008. Japan beholder andreplassen som pelagisk marked, og her har eksportverdien økt i forhold til året før. Ukraina beholder også sin posisjon og lå omtrent på nivå med 2007. Russland og Ukraina sto for under halvparten av rundsildeksporten i 2008, mot hele 74 % året før. Det som blant annet forklarer denne endringen og som var særlig iøynefallende på eksportsiden i 2008, er den enorme veksten som ble registrert til Nigeria. Eksportverdien til Nigeria for rundsild økte med innpå 740 %! og verdien passerte ½ mrd. kr. For flere detaljer omkring markedene for pelagisk fisk, vises det til markedskapitlet lengre bak i årsmeldingen.

Styret konstaterer at kvantumet til mel- og oljeanvendelse fortsatte nedgangen i 2008. I 2002 var kvantumet omsatt til mel- og oljeanvendelse gjennom Norges Sildesalgslag 1.349.500 tonn, mot 598.000 tonn i 2008. I 2007 var kvantumet 798.500 tonn. Mesteparten av råstoffet ble levert i Norge, men noe norskfanget råstoff ble også levert til Danmark, Irland, Færøyene og Island, spesielt kolmule, men også noe lodde. Utenlandske fartøy leverte 31.000 tonn til Norge til mel- og oljeanvendelse. Råstoffprisene i auksjonen har variert etter etterspørselen. Avregnet pris til fisker, etter tillegg og trekk, har falt fra kr 1,59 i 2007 til 1,09 i 2008. Det er et dramatisk fall på så kort tid. Omsetningen av mel- og oljefangster har stort sett gått greit gjennom hele 2008. Det var i høst noe støy vedrørende stort sprik i analysedataene for nvg-sild. Dette ble tatt opp og rutinene ute på fabrikk ble gjennomgått.

I ettertid har det vært mindre sprik i analysetallene og en har prøvd å gjøre endringer for 2009 slik at en ikke skal komme opp i en tilsvarende situasjon igjen.

Råstoffprisene i auksjonen har variert sterkt ut fra tilgangen på råstoff. Styret konstaterer at prisene i auksjonen i perioder var en god del høyere enn minstepris. Samlet auksjonstillegg til norske fiskere levert i Norge i løpet av året kom opp i 48 mill. kr, noe som er en stor nedgang i forhold til 2007 der auksjonstillegget var 220 mill. kr. Den delen av flåten som fikk mest glede av auksjonstillegget, var også dette året fartøyene med størst mobilitet og følgelig størst utbudsområde.

Omsetningen av mel og oljefangster har stort sett gått greit gjennom hele 2008. Det var bare åtte fabrikker i drift i Norge i 2008, men noen av dem var bare i drift deler av året. I Danmark var det tre fabrikker, på Færøyene en, på Island fire, en i Irland, en på Shetland og en i Skottland som kjøpte norske fangster til mel- og oljeanvendelse.

Økonomiske forhold

Det er i 2008 omsatt for 5.820 mill. kr gjennom Norges Sildesalgslag, mot 4.966 mill. kr i 2007. Dette ga en samlet lagsavgift på 37,3 mill. kr mot 32 mill. kr i 2007. Gjennomsnittlig avgift for omsetning gjennom laget har i 2008 vært 0,64 %, samme som i 2007. Lagets samlede driftsinntekter økte fra 39,7 mill. kr i 2007 til 45,6 mill. kr i 2008.

Lagets samlede driftskostnader økte fra 51,7 mill. kr i 2007 til 56 mill. kr i 2008.

Forvaltningen av lagets formue og likvide midler gav et netto regnskapsmessig tap på 44,4 mill. kr i 2008, mot en inntekt på 29,8 mill. kr i 2007. Urealisert kursgevinst er i løpet av 2008 redusert med 17,6 mill. kr. Ved utgangen av 2008 hadde laget en urealisert kursreserve i sin verdipapirportefølje på 6,2 mill. kr. Samlet viser lagets regnskap for 2008 et underskudd etter skatt på 45,6 mill. kr, mot et overskudd på 13,5 mill. kr i 2007. Ved utgangen av 2008 hadde Norges Sildesalgslag en samlet bokført egenkapital på 150,1 mill. kr, mot 195,7 mill. kr i begynnelsen av året. Konsernet Norges Sildesalgslag hadde i 2008 et driftsresultat på -6,7 mill. kr mot -5,9 mill. kr i 2007.

Konsernets netto finansposter var -48,6 mill. kr i 2008, mot 27,8 mill. kr i 2007.

Konsernet hadde i 2008 et underskudd etter skatt på 38,9 mill. kr, mot et overskudd på 16,5 mill. kr i 2007. Ved utgangen av 2008 hadde konsernet en samlet bokført egenkapital på 120,2 mill. kr, mot 159,1 mill. kr i begynnelsen av året.

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2008 er satt opp under denne forutsetningen.

Arbeidsmiljø, bemanning og organisering

Laget har en godt motivert stab og arbeidsmiljøet må betegnes som godt. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører laget oversikt over totalt sykefravær blant de ansatte. I 2008 var det totale sykefraværet på 4,0 % (2,6 % i 2007).

Ved årets utgang var det i Norges Sildesalgslag 38,3 årsverk. I tillegg kommer 1 årsverk tilknyttet Sildinvest AS. De ansatte er hovedsakelig lokalisert ved kontoret i Bergen, mens kontrollavdelingens 5 medarbeidere har hjemmekontor.

Kvinneandelen blant de ansatte var ved årets utgang 36 %. I styret var kvinneandelen 17 %.

For øvrig påvirker ikke lagets virksomhet det ytre miljø.

Datterselskaper

Lagets aktiviteter utover førstehåndsomsetningen er i samsvar med lagets vedtekter organisert i et egen selskap, Sildinvest AS. Virksomheten omfatter eiendomsvirksomhet og eierandeler i andre selskaper. Sildinvest AS hadde i 2008 et resultat på 6,7 mill. kr etter skatt, mot 3 mill. kr i 2007.

Oppfølging av Representantskapets vedtak 5. – 6. juni 2008

I forbindelse med Representantskapets vedtak i juni 2008, er det noen saker som særlig har gjort krav til oppfølging:

A. Kvalitet

Arbeidet med å tilrettelegge for at kvalitet blir et eget område på lagets nettside, startet i løpet av høsten 2008. Ferdigstilling er ventet tidlig på nyåret 2009. Her skal lagets medlemmer kunne finne oppdatert informasjon om blant annet kvalitet, manual for etablering av egenkontrollsystemer, link til kvalitetshåndboken m.m. Linken til kvalitetshåndboken ble lagt ut i 2008.

Til arbeidet hører også med å tilrettelegge og oppdatere egenkontroll-manualene som i sin tid ble utviklet i et prosjekt hos SSF. Dette er et arbeid tenkt koordinert med Norges Fiskarlag, som arbeider med å utvikle brukermanualer, og dessuten med Mattilsynet for å sikre at egenkontrollsystemet aksepteres av tilsynsmyndighetene.

Når det gjelder sporing og fangstsertifikater arbeider laget med å tilrettelegge for at relevant kvalitetsinformasjon blir en del av de data som lagres og formidles av NSS.

B. Omsetningsordninger

Alternative løsninger er blitt vurdert i forhold til de ulike områdene som Representantskapets vedtak fokuserte på:

Styret arbeider fortsatt ut fra at auksjonsomsetningen skal være den dominerende omsetningsform, men at alternativer vurderes. Styret har i henhold til vedtaket utvist varsomhet med å åpne for direkte leveringsavtaler.

Utgangspunkt har vært en "status quo", dog slik at det innenfor omsetningen av fangster til mel og olje i større grad blir åpnet for avtalebasert omsetning. Å rydde i auksjonsbildet, slik at det reelt sett bare er fartøyer uten spesielle bindinger som deltar, er en utfordrende oppgave, særlig med henblikk på å definere hvem som har spesielle bindinger. Dette reiser en del spørsmålsstillinger styret vil være opptatt av for å legge til rette for optimale løsninger så langt råd er.

Det har også iht. Representantskapets vedtak, vært et tema å sørge for at det er tilstrekkelig kapasitet igjen for å betjene den delen av flåten som ikke har bindinger til

konsumindustrien. Også dette reiser en del problemstillinger som det arbeides kontinuerlig med ut fra behov. Å yte kompensasjonsordning for fartøy som ikke får konsumleveranser har i praksis vist seg vanskelig, selv om styret også har dette på sin agenda dersom en ordning som lar seg gjennomføre kan finnes.

Bruk av reguleringshjemler i Råfiskloven er blitt vurdert, men styret har vært opptatt av at dette skjer på en måte som i minst mulig grad er kostnadsdrivende for flåten.

Norges Sildesalgslag har, slik Representantskapet gav uttrykk for, overfor Eksportutvalget for fisk tatt opp spørsmålet om å gjennomføre/øke markedsinnsatsen for fersk makrell. Markedsgruppen som har ansvar for arbeidet på innenlandsmarkedet, har notert seg dette og tiltak for 2009 vil bli vurdert.

C. Lodde og seismikk-resolusjon

Vedtaket og resolusjonen ble ekspedert til alle relevante myndigheter og faglag.

Styrets arbeid

Styret hadde seks møter i løpet av 2008, - inklusive det konstituerende møtet i juni. Arbeidsutvalget har hatt 4 møter, hvorav ett av møtene har vært kombinert med strategidiskusjon.

Årets styresaker har i 2008 vært preget av normal, operativ drift i de fleste saksfremleggene. Som noen av hovedsakene utover de før nevnte oppfølgingsakene fra Representantskapet, kan nevnes:

- Videre prosess og slutføring av lagets strategi,
- Arbeidet med MSC-sertifisering,
- Oppdatering av lagets forretningsregler og omsetningsbestemmelser, samt initiering av gjennomgang for lagets vedtekter,
- Etablering av forsøksordning for lagets "Nettforum",
- Lagets økende tilbud som elektronisk dataformidler og -håndterer i forhold til nye oppgaver som sporing og fangstsertifikater,
- Diverse søknader FoU,
- Høringssaker,
- Særlig fokus på verdipapirer og den finansielle utvikling i lys av finanskrisen.

FELLESSKAP

Vi er i samme båt

Som en del av Sildelaget står fiskerne samlet,
og bedre rustet mot økonomiske uværsdager.

I styrets arbeid retter en alt inn på at laget skal stå for en effektiv omsetning som sikrer fiskerne:

- gode og stabile priser,
- gode betalingsbetingelser og
- like muligheter innenfor omsetningssystemene.

Lagets oppgaver omfatter ikke lenger bare den rene omsetningen. Også det omkringliggende informasjonsapparat har etter hvert utviklet seg til en viktig tjenesteytelse fra lagets side.

Styret og laget som helhet er opptatt av å legge vekt på samfunnsengasjement og -ansvar, slik at ikke lagets målsetting eller drift skal komme i konflikt med krav til ryddighet og troverdighet.

Styret er fornøyd med den konstruktive dialogen som er blitt ført både med landsiden og norske myndigheter i året som gikk, og vil sørge for at denne opprettholdes for å sikre en god felles næringsutvikling. Styret ser det som

en prioritert oppgave å opprettholde konkurransekraften til den pelagiske markedsplassen. Styret retter sin innsats mot opprettholdelse av lagets funksjoner på en måte som gjør at flertallet av norske fiskere og samfunnet forøvrig, anser salgslagsordningen som den nyttigste form for førstehåndsomsetning fellesskapet kan få. Et tjenlig salgslag kan kun opprettholdes ved å satse på høy standard både overfor lagets medlemmer, kjøperne av pelagisk råstoff og vis-à-vis de samfunnsmessige oppgaver laget er satt til å skjøtte. Lagets omdømme er og blir et alfa og omega.

Styret vil til slutt takke medlemmer, faglag, kjøpere, myndigheter, andre forbindelser og ansatte for et godt og konstruktivt samarbeid i 2008.

Bergen, 16. april 2009

STYRET I NORGES SILDESALGSLAG

Didrik Veia

Didrik Veia
Styreleder

Erling Gaugstad

Erling Gaugstad

Geir Kenneth Eriksen

Geir Kenneth Eriksen

Geir Lundberg

Geir Lundberg

Heine Møgster

Heine Møgster

Kåre Heggebø

Kåre Heggebø

Kåre Ludvigsen

Kåre Ludvigsen

Greta Langhelle

Greta Langhelle

Rudolf Johannessen

Rudolf Johannessen

Tormod Storås

Tormod Storås

Eva Toril Strand

Eva Toril Strand

Valter Rasmussen

Valter Rasmussen

Johannes Nakken

Johannes Nakken
Adm. dir.

RESULTATREGNSKAP 2008

Norges sildesalgslag

Konsern

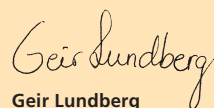
2007	2008	(1.000 kr)	NOTE	2008	2007
		DRIFTSINNTEKTER			
4 966 189	5 819 584	Omsetning gjennom laget	2	5 819 584	4 966 189
32 021	37 302	Driftsinntekter	2	42 616	37 783
7 658	8 301	Andre inntekter	2	8 301	11 587
39 679	45 603	Sum driftsinntekter	2	50 917	49 370
		DRIFTSKOSTNADER			
32 509	35 383	Lønnskostnad	3	36 130	34 118
2 111	2 165	Ordinære avskrivninger driftsmidler	5	3 710	3 762
16 178	17 583	Andre driftskostnader	4	16 748	17 361
919	847	Tap på fordringer		1 060	
51 717	55 978	Sum driftskostnader		57 648	55 241
-12 038	-10 375	Driftsresultat		-6 731	-5 871
		FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
921	3 042	Aksjeutbytte		3 892	1 521
17 540	15 369	Renteinntekter		15 415	17 540
2 564	3 240	Renteinntekter konsern	14		122
9 676	-10	Gevinst verdipapirer	10	228	9 676
7 551	-10 571	Agio/(disagio)		-10 571	7 550
-4 409	-5 373	Rentekostnader		-5 456	-4 539
-3 961	-50 008	Verdiendring finansielle omløpsmidler	10	-50 008	-3 961
-63	-101	Andre finanskostnader		-2 062	-64
29 819	-44 412	Netto finansposter		-48 562	27 845
17 781	-54 787	Ordinært resultat før skattekostnad		-55 293	21 974
-4 287	9 196	Skattekostnad ordinært resultat	12	16 374	-5 458
13 494	-45 591	Årsresultat		-38 919	16 516
		OVERFØRINGER			
-13 494	45 591	Overføring fra/til annen egenkapital	15		
-13 494	45 591	Sum overføringer			

Balanse pr. 31 desember

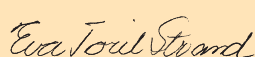
Norges Sildesalgslag				Konsern	
2007	2008		NOTE	2008	2007
		EIENDELER			
		ANLEGGSMIDLER			
		Immaterielle eiendeler			
1 128	9 020	Utsatt skatt fordel	16, 12	15 356	186
1 128	9 020	Sum immaterielle eiendeler		15 356	186
		Varige driftsmidler			
		Tomter og bygninger	5	21 717	22 620
3 981	3 825	Driftsløsøre, inventar etc.	5	4 031	4 199
3 981	3 825	Sum varige driftsmidler		25 748	26 819
		Finansielle anleggsmidler			
38 819	38 819	Fordringer datterselskaper	14		
5 048	5 126	Andre fordringer	8	5 126	5 048
11 585	12 193	Pensjonsmidler	11	12 193	11 585
33 777	33 777	Investering i datterselskap	6		
		Investering i aksjer og andeler	7	436	2 140
89 230	89 915	Sum finansielle anleggsmidler		17 755	18 773
94 338	102 760	SUM ANLEGGSMIDLER		58 859	45 778
		OMLØPSMIDLER			
		Fordringer			
173 555	283 124	Kundefordringer	9,13	283 165	173 574
1 018		Fordringer på datterselskap	14		
6 491	4 507	Andre fordringer		14 233	13 376
181 065	287 631	Sum fordringer		297 398	186 950
		Investeringer			
186 414	168 178	Markedbaserte aksjer og obligasjoner	10	168 178	186 414
186 414	168 178	Sum investeringer		168 178	186 414
11 259	7 453	Bankinnskudd, kontanter o.l.		7 453	11 259
378 738	463 262	SUM OMLØPSMIDLER		473 029	384 623
473 076	566 022	SUM EIENDELER		531 888	430 401

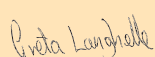

Didrik Veia

Kåre Ludvigsen

Geir Lundberg

Tormod Storås

Eva Toril Strand

Greta Langhelle

Norges Sildesalgslag

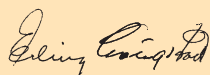
Konsern

2007	2008		NOTE	2008	2007
		GJELD OG EGENKAPITAL			
		Egenkapital			
		Opptjent egenkapital			
20 990	20 990	Reservefond		20 990	20 990
4 517	4 517	Felleseid andelskapital		4 517	4 517
170 187	124 596	Annen egenkapital		94 647	133 565
195 694	150 103	Sum opptjent egenkapital		120 154	159 072
195 694	150 103	SUM EGENKAPITAL	15	120 154	159 072
		GJELD			
		Avsetning for forpliktelser			
6 709	7 930	Pensjonsforpliktelser	11	8 645	7 487
6 709	7 930	Sum avsetning for forpliktelser		8 645	7 487
		Kortsiktig gjeld			
92 018	201 389	Gjeld til kredittinstitusjoner	13	206 167	93 415
24 993	15 899	Leverandørgjeld		16 187	26 009
33 980	54 337	Skyldige offentlige avgifter		54 337	33 980
5 181	480	Betalbar skatt	12	480	5 467
9 616	10 011	Gjeld til datterselskap	14		
104 886	125 873	Annen kortsiktig gjeld		125 918	104 971
270 673	407 989	Sum kortsiktig gjeld		403 089	263 842
277 382	415 919	SUM GJELD		411 734	271 329
473 076	566 022	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		531 888	430 401

Bergen, 16. april 2009

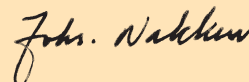
Geir Kenneth Eriksen

Erling Gaugstad

Heine Møgster

Johannes Nakken
Adm. dir

Valter Rasmussen

Rudolf Johannessen

Kåre Heggebø

Noter til regnskap

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Konsolideringsprinsipp

Konsernregnskapet omfatter Norges Sildesalgslag med datterselskaper hvor laget eier direkte eller indirekte mer enn 50 prosent. Det er anvendt ensartede regnskapsprinsipper i konsernselskapenes regnskaper. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet er eliminert.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

Aksjer og andeler i tilknyttet selskap og datterselskap

Investeringer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i lagets regnskap. Investeringer i tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden.

Valuta

Bankinnskudd i utenlandsk valuta er bokført til dagskurs 31.12.

Forskning og utvikling

Utgifter til forskning og utvikling kostnadsføres løpende.

Inntekter

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Andre anleggsaksjer og andeler

Anleggsaksjer og mindre investeringer i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper, hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Aksjer, obligasjoner, valutaterminer og kortsiktige plasseringer (omløpsmidler)

Obligasjoner og kortsiktige plasseringer er bokført til laveste verdi av markedsverdi pr 31.12. og kostpris pr enkeltposisjon, siden porteføljen ikke er definert som en handelsportefølje.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Regnskapsposten inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og effekt av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Planendringer fordeles over gjenværende opptjeningstid. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessige resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt samt formueskatt. Skattekostnaden fordeles på ordinært resultat og resultat av ekstraordinære poster i henhold til skattegrunnlaget. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og kontroll til selskapet (finansiell leasing), balanseføres under varige driftsmidler, og tilhørende leieforpliktelse medtas som forpliktelse under langsiktig gjeld til nåverdi av betalingene.

Driftsmidlet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. For operasjonelle leieavtaler kostnadsføres leien løpende.

NOTE 2 DRIFTSINNETEKTER

Norges Sildesalgslag forestår førstehåndsomsetning av pelagisk fisk. Lagsavgiften er en fast prosent av omsetningen.

Norges Sildesalgslag

2007	2008	(1 000 kr)
4 966 189	5 819 584	Regnskapsmessig omsatt
-4 934 168	-5 782 282	Avregnet fisker
32 021	37 302	Lagsavgift

ANDRE INNETEKTER**Norges Sildesalgslag****Konsern**

2007	2008	(1 000 kr)	2008	2007
7 128	7 740	Inndekking av kontrollkostnader 1)	7 740	7 128
108		Gevinst ved salg av anleggsmidler		4 168
422	561	Diverse inntekter	561	291
7 658	8 301	Sum	8 301	11 587

1) Kontrollkostnader er ført som ordinære driftskostnader og dekket inn gjennom inntrukne midler, som tilsvarende inngår i posten andre driftsinntekter.

Konsern:

Konsernets driftsinntekter for 2008 kan spesifiseres på geografisk område som følger:

Konsern (1 000 kr)	2008	2007
Lagsavgift Norges Sildesalgslag		
- Norge	33 572	28 819
- Andre land	3 730	3 202
Andre inntekter Norge	13 615	17 349
Sum	50 917	49 370

Noter

NOTE 3 LØNNSKOSTNADER

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2008	2008	(1 000 kr)	2008	2007
18 441	19 949	Lønn	20 481	19 531
3 101	3 206	Honorar til styret og utvalg	3 317	3 207
5 299	6 487	Pensjon	6 591	5 680
4 189	4 408	Folketrygdavgift	4 408	4 189
1 479	1 333	Andre ytelser	1 333	1 511
32 509	35 383	Sum	36 130	34 118
41	41	Gjennomsnittlig antall ansatte	41	43

Ytelser til ledende personer i selskapet (1 000 kr)		Adm direktør	Styret
Lønn		1 139	
Pensjonskostnad utover ordinær koll. ordning		878	
Annen godtgjørelse		16	1 581

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere, ansatte m.v. (1 000 kr)

Lån og sikkerhetsstillelse til fordel for :		Lån	Sikkerhetsstillelse
Ansatte i morselskap		5 116	

Revisor	Mor	Konsern
Lovpålagt revisjon	450 000	510 000
Annen bistand	136 300	194 662
Skatterådgivning		98 250
Sum	586 300	802 912

NOTE 4 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Norges Sildesalgslag		
2007	2008	
122	116	Fiskernes ulykkeskasse
354	346	Driftsutgifter velferdsstasjoner (Norges Fiskarlag)
4 552	5 007	Diett-, reise- og møtekostnader
6 640	6 967	Diverse drifts- og adm.kostnader
1 837	2 444	Fremmedytelser
1 943	1 807	Markedsføring og informasjon
730	896	Diverse støttetiltak
16 178	17 583	Sum

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER

Norges Sildesalgslag

(1 000 kr)	Driftsløsøre, inventar etc.
Opprinnelig anskaffelseskost pr. 1.1.	15 220
Tilgang i året	2 079
Avgang ved salg/uttrangering (anskaffelseskost)	
Anskaffelseskost 31.12	17 299
Akkumulerte avskrivninger pr. 1.1.	11 239
Avgang akkumulerte avskrivninger	
Årets ordinære avskrivning 1)	2 235
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	13 474
Bokført verdi pr. 31.12	3 825
Økonomisk levetid	4 - 7 år
Avskrivningsplan	Lineær

Konsern (1 000 kr)	Bygninger og tomter	Driftsløsøre	Kunst	Sum
Opprinnelig anskaffelseskost pr. 1.1.	51 650	15 288	206	67 144
Tilgang i året	630	2 079		2 709
Avgang i året til anskaffelseskost				
Anskaffelseskost 31.12	52 280	17 367	206	69 853
Akk. av- og nedskrivninger pr. 1.1.	29 030	11 294		40 324
Avgang akkumulerte avskrivninger				
Årets avskrivninger 1)	1 533	2 247		3 780
Akk. av- og nedskrivninger pr. 31.12.	30 563	13 541		44 104
Bokført verdi pr. 31.12	21 716	3 825	206	25 747
Økonomisk levetid	0 - 33 år	4 - 7 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

1) Avskrivninger knyttet til hjemme-PC ordning 70, inngår i regnskapet i posten "Andre driftskostnader".

NOTE 6 DATTERSELSKAPER

Firma	Forretn.-kontor	Stemme og Eierandel	Ansk.-tidspunkt	Bokført verdi	Resultat 2008	Egenkapital 31.12.08
Sildinvest AS	Bergen	100,00	1.1.1989	33 777	6 672	16 985

Aksjene er bokført til kostpris med tillegg for avgitte konsernbidrag.

Noter

NOTE 7 AKSJER OG ANDELER I ANDRE FORETAK

Konsern (1 000 kr)	Eierandel	Ansk.kost. 1 000 kr	Bokført 1 000 kr
Selskapets navn			
Anleggsmidler:			
Skude Fryseri A/S	20,0 %	1 000	10
Seagarden		340	340
Andre aksjeandeler		86	86
Sum		1 426	436

NOTE 8 FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN ETT ÅR

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2007	2008	(1 000 kr)	2008	2007
5 048	5 126	Andre fordringer	5 126	5 048
38 819	38 819	Fordring datterselskap		
43 867	43 945	Sum	5 126	5 048

NOTE 9 KUNDEFORDRINGER

Fordringene er vurdert til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap med 2 mill. kr i Norges Sildesalgslag, og med 2,3 mill. i konsernet.

NOTE 10 FINANSPOSTER

Verdipapirporteføljen 31.12.2008:

Norges Sildesalgslag (1 000 kr)	Kostpris	Bokførtverdi
Norske rentebærende papirer	85 061	67 006
Utenlandske rentebærende papirer	28 451	20 726
Norske aksjerelaterte papirer	62 884	36 198
Utenlandske aksjerelaterte papirer	52 118	44 247
Sum	228 514	168 177

Urealisert kursreserve (differanse mellom markedsverdi og bokført verdi) som pr 1.1. utgjorde 23,8 mill. kr, er ved årets slutt redusert til 6,2 mill. kr.

NOTE 11 PENSJONSKOSTNADER, -MIDLER OG -FORPLIKTELSE

Laget og konsernet har foretakspensjonsordning i livforsikringsselskap for sine ansatte. Pensjonsordningen tilfredsstiller reglene i Lov om Obligatorisk Tjenestepensjon. Ordningen gir rett til fremtidige definerte ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Full alderspensjon utgjør tilnærmet 70% av pensjonsgrunnlaget (begrenset til 12G), og ordningen er tilknyttet uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Pensjonsalderen er 67 år. Denne ordningen er sikret.

Laget har også førtid- og toppensjonsavtale (lønn over 12G) med adm.dir. Denne ordningen er ikke sikret, men finansieres over selskapets drift.

Laget er tilsluttet ordningen om Avtalefestet Førtidspensjon (AFP) fra 62 år til 67 år. I tillegg ytes det gavepensjon til AFP pensjonistene. Denne ordningen er også usikret og finansieres over driften.

Ved avvikling av Silfas AS overtok Sildinvest AS forpliktelse knyttet til 6 tidligere Silfas ansatte som finansieres over driften.

Lagets pensjonsordninger omfatter 99 personer samt 6 tidligere ansatte i Silfas. Lagets pensjonsordninger omfatter 112 personer.

Nedenfor vises fordeling av pensjonsmidler/forpliktelser på kollektive og usikrede ordninger:

Kollektiv pensjonsordning:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2007	2008	(1 000 kr)	2008	2007
2 580	2 684	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 684	2 580
4 608	4 890	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	4 890	4 608
1 232	1 800	Resultatførte estimatendringer og avvik	1 800	1 232
	270	Administrasjonskostnader	270	
-3 954	-4 199	Avkastning på pensjonsmidler	-4 199	-3 954
4 466	5 445	Netto pensjonskostnad (før arbeidsgiveravgift)	5 445	4 466
456	476	Periodisert arbeidsgiveravgift	476	456
4 922	5 921	Netto pensjonskostnad (etter arbeidsgiveravgift)	5 921	4 922
-91 272	-89 938	Beregnete pensjonsforpliktelser	-89 938	-91 272
72 959	76 324	Pensjonsmidler (til markedsverdi)	76 324	72 959
-2 582	-1 919	Arbeidsgiveravgift	-1 919	-2 582
32 480	27 726	Ikke resultatført virkning av estimatavvik	27 726	32 480
11 585	12 193	Netto pensjonsmidler	12 193	11 585

Avtalefestet pensjonsordning og udekkede ordninger:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2007	2008		2008	2007
508	527	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	527	508
426	446	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	446	426
159	293	Resultatførte endringer og estimatavvik	674	540
1 093	1 266	Netto pensjonskostnad (før arbeidsgiveravgift)	1 647	1 474
132	137	Periodisert arbeidsgiveravgift	137	132
1 225	1 403	Netto pensjonskostnad (etter arbeidsgiveravgift)	1 784	1 606
8 184	9 269	Beregn. pensjonsforpl. AFP og udekkete ordninger	9 984	8 962
-2 629	-2 646	Ikke resultatførte endringer og estimatavvik	-2 646	-2 629
1 154	1 307	Periodisert arb. giveravgift	1 307	1 154
6 709	7 930	Sum pensjonsforpliktelser etter arb.g.avg.	8 645	7 487

Noter

Økonomiske forutsetninger:

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2007	2008		2008	2007
5,5 %	5,8 %	Diskonteringsrente	5,8 %	5,5 %
4,0 %	4,0 %	Forventet lønnsregulering/G-regulering	4,0 %	4,0 %
4,0 %	4,0 %	Forventet pensjonsregulering	4,0 %	4,0 %
5,75%	6,30%	Forventet avkastning på fondsmidler	6,3 %	5,8 %
0-8%	0-8%	Frivillig avgang medlemmer over/under 40 år	0-8%	0-8%
30,0 %	30,0 %	Uttakstilbøyelighet AFP	30,0 %	30,0 %

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger.

NOTE 12 SKATTEKOSTNAD

Årets skattekostnad fremkommer slik:

Norges Sildesalgslag (1 000 kr)			Konsern	
2007	2008		2008	2007
550	480	Betalbar formuesskatt	480	550
76	-69	Endring betalbar skatt tidligere år	31	76
	-1 715	Justering som følge av "krisepakke"	-1 715	
4 631		Betalb. skatt av årets resultat før effekt av kons.bidrag		4917
-970	-7 892	Endring i utsatt skatt	-15 169	-85
4 287	-9 196	Skatt på ordinært resultat	-16 374	5 458

Betalbar skatt i balansen består av:

Norges Sildesalgslag (1 000 kr)		
2007	2008	
4 631		Inntektsskatt
550	480	Formuesskatt
5 181	480	Betalbar skatt

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til framføring:

Norges Sildesalgslag (1 000 kr)			Konsern	
2007	2008		2008	2007
-2 410	-2 334	Driftsmidler	-11 028	-10 404
-2 873	-1 812	Fordringer	-2 073	-2 969
-3 961	-32 604	Verdipapirer	-32 604	-3 961
		Pensjonsforpliktelser	-715	-778
340	272	Gevinst og tapskonto	4 173	5 217
4 876	4 263	Pensjonsmidler	4 263	4 876
		Underskudd til fremføring	-25 652	-29 259
-4 028	-32 214	Sum	-63 635	-37 278
-1 128	-9 020	Netto utsatt skattefordel	-17 818	-10 438
		Ikke balanseført utsatt skattefordel	2 462	10 252
-1 128	-9 020	Netto utsatt skatt fordel	-15 356	-186

NOTE 13 PANTSTILLELSER

Laget har stilt kundefordringer som pant for en trekkrettighet på MNOK 300.
Bokført verdi av pantsatte eiendeler utgjør:

Norges Sildesalgslag (1 000 kr)			Konsern	
2007	2008		2008	2007
173 555	283 124	Kundefordringer	283 165	173 666
173 555	283 124	Totalt	283 165	173 666

NOTE 14 MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN

Norges Sildesalgslag (1 000 kr)

2007	2008	
1 018		Kundefordringer
	-12	Leverandørgjeld
38 819	38 819	Fordringer datterselskaper *)
-9 616	-10 011	Kortsiktig gjeld

*) Posten vedrører lån til Sildinvest AS som er avdragsfritt og renteberegnes med 12 måneders NIBOR + 1,8%. Lånet løper p.t uten avtale om nedbetaling.
Det er ikke stillet sikkerhet for lånet.

NOTE 15 EGENKAPITAL

Norges Sildesalgslag (1 000 kr)					Konsern
	Reservefond	Felleseid andelskapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital 01.01.	20 990	4 517	170 187	195 696	159 072
Årets resultat (disponert)			-45 591	-45 591	-38 920
Egenkapital 31.12.	20 990	4 517	124 596	150 103	120 153

NOTE 16 SKATTESAK I SILDINVEST AS

Ligningskontoret varslet i 2006 endring av ligning for 2004 knyttet til fradragsføring av tap på aksjer i Silfas AS. Avgjørelsen ble påklaget. Ligningsnemnda har i 2007 kommet til samme resultat som ligningskontoret. Mottatt krav, MNOK 8,5, er innbetalt i 2008. Saken er klaget inn for skatteklagenemnda, og selskapet har fått medhold i sin klage. Som følge av medhold i skatteklagenemnda har selskapet balanseført utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd.

Kontantstrømoppstilling

Norges Sildesalgslag			Konsern	
2007	2008	(1 000 kr)	2008	2007
		KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER:		
17 781	-54 787	Ordinært resultat før skattekostnad	-55 293	21 974
-540	-5 112	Periodens betalte skatt	-5 498	-540
2 213	2 235	Ordinære avskrivninger	3 781	3 864
1 798	613	Pensjonskostnad uten kontanteffekt	1 766	98
3 961	50 008	Effekt av kursendring markedsbaserte fin. instr.	50 008	3 961
-108		Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	1 723	-4 168
64 627	-109 569	Endring i kundefordringer	-109 591	64 719
-25 181	-9 094	Endring i leverandørgjeld	-9 822	-25 084
-12 789	-31 772	Endring i verdipapirbeholdning	-32 896	-12 789
-23 841	46 380	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	42 114	-24 133
27 921	-111 098	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-113 708	27 902
		KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER:		
158		Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		7 938
-2 161	-2 079	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 709	-2 826
1 289		Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	52	-1 289
		Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	-193	-503
-714	-2 079	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2 850	3 320
		KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:		
		Netto endring langsiktig gjeld		
-38 021	109 371	Netto endring i kassekreditt	112 752	-42 698
-38 021	109 371	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	112 752	-42 698
0		Effekt av valutakursendringer på bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0
-10 814	-3 806	Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	-3 806	-11 476
22 072	11 259	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 01.01.	11 259	22 736
11 259	7 453	Beholdning av bankinnskudd kontanter og lignende pr 31.12.	7 453	11 260

Revisjonsberetning for 2008

Deloitte

Deloitte AS
Damsgårdsveien 135
Postboks 6013 Postterminalen
5892 Bergen

Telefon: 55 21 81 00
Telefax: 55 21 81 33
www.deloitte.no

Til representantskapsmøtet i Norges Sildesalgslag

REVISJONSBERETNING FOR 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Sildesalgslag for regnskapsåret 2008, som viser et underskudd på kr 45.590.929 for morselskapet og et underskudd på kr 38.919.000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Bergen, 16. april 2009
Deloitte AS

Geir K. Vassdal
statsautorisert revisor

Audit • Tax & Legal • Consulting • Financial Advisory •

Org.nr.: 980 211 282

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Kontroll- og fullmaktsnemndas beretning 2008

TIL REPRESENTANTSKAPET I NORGES SILDESALGSLAG

Kontroll- og fullmaktsnemnda har i beretningsåret ført tilsyn med Norges Sildesalgslags virksomhet i samsvar med gjeldende instruks, fastsatt av representantskapet 20. juni 1989.

Kontrollnemnda har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2008 gjennomgått årsmeldingen, årsregnskapet og revisors beretning for Norges Sildesalgslag.

Med henvisning til revisors beretning av 16.04.2009 anser Kontrollnemnda at det fremlagte årsregnskap kan fastsettes som Norges Sildesalgslags årsregnskap for 2008.

Bergen, 4. mai 2009

KONTROLL- OG FULLMAKTSNEMNDA

Helge Vikshåland

Odd Kjell Sjøvik

Håkon Gullvik

DRIFTSMELDING

Innholdsoversikt:

Salgsutvalgene

- Salgsutvalget for konsumråstoff
- Salgsutvalget for hermetikkråstoff
- Salgsutvalget for mel, olje og førråstoff

Omsetningssituasjonen

- Konsumsektoren
- Mel- og oljesektoren

De enkelte fiskeslag

- Nvg-sild
- Nordsjøsild
- Makrell
- Hestmakrell
- Lodde – Barentshavet
- Lodde – Jan Mayen
- Kolmule
- Tobis
- Øyepål
- Havbrisling
- Kystbrisling

Kontroll

Ressursoversikt 2008

Salgsutvalgene

Salgsutvalget for konsumråstoff

Salgsutvalget gjennomfører sitt arbeid innenfor det ansvarsområdet som er nedfelt i instruks fra lagets styre. De viktigste områder er:

- gjennomføre prisdrøftinger og fastsette minstepriser for pelagisk fisk til konsumanvendelse,
- foreslå omsetningsbestemmelser for konsum,
- fastsette aktuelle reguleringer,
- disponere inntrukne midler,
- gjøre vedtak om disponering av midler til føringstilskudd,
- behandle reklamasjonssaker vedrørende konsum,

Minsteprisene på sild til konsum, som ble avtalt mellom fisker- og kjøpersiden 8. oktober 2007, ble videreførte ved inngangen til 2008. Likedan ble minsteprisene på makrell fra høsten 2007 videreførte inn i 2008.

Minsteprisene på sild gjaldt frem til søndag 30. april. Med virkning fra 1. mai ble det innført en samfengt minstepris for nordsjøsild til konsum på NOK 2,90 pr kg, mens minsteprisene for sild som gjaldt for første tertial 2008 ble videreførte for nvg-sild.

Handicapet på Danmark, på 0,15 pr kg, stod uforandret gjennom 2008.

Med virkning fra 14. juli ble det gjeninnført felles minstepriser for nordsjøsild og nvg-sild. Prisene var et resultat av drøftinger mellom kjøpersiden og fiskersiden i Bergen 2. og 3. juni og dernest mekling hos Riksmeklingsmannen i Oslo den 26. juni.

De tradisjonelle prisdrøftingene for makrell gikk parallelt med sildedrøftingene, jfr. ovennevnte. Som for sild måtte meklingsnemnda også i aksjon for makrell og meklingen fant sted samme dag som for sild. Meklingsnemndas forslag til nye minstepriser ble akseptert av begge parter og minsteprisene ble gjort gjeldende med virkning fra 30. juni. Antallet minstepriskategorier på 13 ble videreført. De nye prisene gjaldt for alle fartøy og redskapsgrupper.

I 2008 ble det også behov for å iverksette omsetningsreguleringer i fisket etter nvg-sild for å sikre best mulig balanse mellom tilførsler av fangster og avtak. Reguleringer av ulik art ble gjort gjeldende i perioden

fra 8. januar og frem til 29. januar og videre for perioden fra 16. oktober og ut året. Blant annet ble det innført turkvoter for levering i nærmere definerte områder og innført minimums utbudsområder avhengig av fangstens størrelse.

Vintersildsesongen ble også relativt utfordrende med bakgrunn i at del fartøyer (kystfartøyer og trålere i særdeleshet), endte opp med å levere sine fangster til mel-/oljeanvendelse, mens andre fartøyer ble kjøpt til konsum, og i stor grad til de samme kjøperne gang etter gang. Høye oljepriser gjorde videre sitt til at fiskere primært ønsket å levere sine fangster i pressområdene for å holde drivstoffkostnadene nede. Mange fartøyer som ikke fikk levert i pressområdene måtte imidlertid gå lengre distanser for å få levere, noe som ble svært fordyrende. Ikke minst når prisene som ble betalt i auksjonen mer eller mindre var sammenfallende med minsteprisene. Norges Sildesalgslag tok initiativ til å diskutere disse temaene i etterkant av vintersesongen og det ble i den sammenheng tatt initiativ til medlemsmøter (i Haugesund, Bergen, Ålesund og Tromsø) i tillegg til at problemstillingene ble diskutert inngående av både Salgsutvalget og Styret. Det ble også gjennomført møte med kjøperorganisasjonen og kjøpere om saken. Hensikten med møtevirkomheten var å drøfte alternative modeller for bedre utjevning blant fiskerne. I grove trekk ble konklusjonen at Norges Sildesalgslag må bruke de omsetningsmekanismer som ligger i Råfiskloven for å sikre en mest mulig helhetlig og rettferdig fordeling av leveringsmulighetene.

Salgsutvalget fattet vedtak om disponering av inntrukne midler fra 2006 og 2007.

I samsvar med instruks fra styret gjorde utvalget vedtak om retningslinjer for disponering av midler avsatt til føring av 1) sild til konsum- og mel-/oljeanvendelse og 2) låssatt makrell/hestmakrell og krokfanget makrell til produksjonsanvendelse i 2008.

Salgsutvalget for konsumråstoff avviklet totalt 19 møter i 2008 (20 møter i 2007), hvorav 5 ordinære møter og 14 telefonmøter. Totalt ble det behandlet 78 saker i løpet av året (67 saker i 2007).

Salgsutvalget for hermetikkråstoff

Salgsutvalget har utøvd sitt arbeid innenfor den instruks som er fastsatt av styret.

NSS og King Oscar var enige om følgende priser på brisling til hermetikk for 2008-sesongen; NOK 5,55 pr kg (avhentet ved lås, mens prisen ble satt til NOK 6,90 pr kg ved levering direkte til anlegg) mot NOK 5,15 pr kg i 2007. I 2008-sesongen ble det også foretatt en endring av føringstilskuddsregimet.

Utvalget la ellers retningslinjer for gjennomføring av sesongen ved fastsettelse av omsetningsbestemmelser og -reguleringer og disponering av støttemidler fra Fiskeri- og Kystdepartementet.

Salgsutvalget for hermetikkråstoff avviklet 6 møter i 2008 (7 møter i 2007), hvorav 1 ordinært møte og 5 telefonmøter. Totalt ble det behandlet 25 saker i løpet av året (32 saker i 2007).

Salgsutvalget for mel, olje og fôr-råstoff

Prisdøftingene med sildemelfabrikkene om avtale for 2008 ble foretatt i løpet av desember 2007 og januar 2008. Avtalen ble underskrevet i januar 2008.

Kalkylen i prisavtalen var også i 2008 basert på at fiskersiden skal være garantert 60 % av de antatte salgsinntektene fra mel og olje, i form av minstepris på råstoffet.

Partene, NSS og FHL Fiskemel, vurderer markedsprisene for mel- og oljeråstoff hver uke ut fra prisene for mel og olje på verdensmarkedet, og justerer minsteprisene ut fra dette etter fastsatte regler. Både for fiskemel og fiskeolje blir det tatt hensyn til valutasvingninger. Prisene i markedet for mel steg utover året. Oljeprisen steg også først på året til et toppnivå på \$ 1.800 pr tonn for så å falle. Årsakene var blant annet noe varierende etterspørsel i Kina. Minsteprisene ble regulert 1. januar, 23. januar, 3. mars, 7. juli, 6. oktober, 3. november og 1. desember.

Omsetningsmessig gikk kolmulesesongen stort sett greit. På tross av lavere kvoter og fangster til mel- og olje-anvendelse, gikk prisene ned med 60 % i forhold til året

før. Det var heller ikke fett- eller tørrstoffreguleringer for kolmule i 2008. Det ble også for 2008 diskutert å kutte både fett- og tørrstoffreguleringen for de andre fiske-slagene, men dette ble det ikke oppnådd enighet om i forhandlingene.

Generelt gikk prisene for mel- og oljefangster omsatt via NSS, ned med ca 30 % i forhold til 2007. Dette er et dramatisk prisfall fra ett år til neste.

Heller ikke under drøftingene om prisavtale for 2008 lyktes fiskersiden å få kjøpersiden til å akseptere at det skulle tillates bud utenfor utbudsområde.

Det var enighet om at også i 2008 skulle fangster på inntil 200 t av nvg-sild tatt i Nord-Norge ikke kreves auksjonert så lenge det kun er ett mottak i Nord-Norge. Fiskebåter som meldte inn fangster under auksjonsgrense på henholdsvis 100 t og 200 t, måtte også i 2008 ved leveranseoverskridelser på mer enn 10 % av auksjonsgrense, legge neste fangst ut på auksjon uavhengig av fangstens størrelse.

Leveringsavtaler for mel- og oljeråstoff var tillatt i 2008, etter fiskersidens ønske. FHL Fiskemel hadde ingen innvendinger. Det var få avtaler som ble inngått i løpet av året.

Tabellene for tillegg og trekk for temperatur, salt og flyktig nitrogen ble videreført uten endringer.

Det ble også i 2008 gitt tilskudd til føring av direkte fangster til mel/oljeanvendelse. Dette ble gjort i avgrensede perioder med svært lang ventetid for å få losset sild i Bodø.

Det var gjennom året en del klagesaker på fett- og tørrstoffinnhold. Disse ble stort sett avgjort i første instans uten ankebehandling.

Sildelaget trakk Egersund Sildolje for retten som et resultat av at de nektet å betale mellomliggende ved fett/tørrstoffreguleringen etter analysefeilen ved Nofima i 2007. Sildelaget vant på alle punkt i tingsretten. Egersund Sildoljefabrikk har anket saken videre til lagmannsretten. Saken vil komme opp i andre runde tidlig på høsten 2009.

Partene ble enige om å støtte et prosjekt som Nofima Bergen (tidl. Fiskeriforskning) skal utføre der de tester ut

trommelsil i forhold til tradisjonell båndsil. Prosjektet vil utføres på kolmule og eventuelt tobis i løpet av 2009, ved Egersund Sildoljefabrikk.

Salgsutvalget konstaterer at samlet auksjonstillegg fra norske kjøpere i 2008 kom opp i NOK 48 mill. (220) til norske fiskere og knappe NOK 2 mill. (19,5) til utenlandske fiskere (2007-tallene i parentes). De fiskerne

som leverte til utenlandske fabrikker fikk i 2008 et auksjonstillegg på NOK 19 mill. (61,5). Samtidig har vi sett at fabrikkene i større grad betalte minstepris i råstoffrike perioder.

Salgsutvalget for mel, olje og fôr avviklet ni møter i 2008, hvorav seks telefonmøter og tre ordinære møter i Bergen.

Norges Sildesalgslag inviterte til dialogmøte i Svolvær i april 2009. I forbindelse med LofotFishing 2009 i Kabelvåg ble det også avholdt styremøte. Styret er her fotografert i Svolvær.

Øverst fra venstre:

Styremedlem Rudolf Johannessen, representantskapets ordfører Jens Th Pedersen, varamedlem til styret Egil Sørheim, adm.dir. Johannes Nakken, styremedlem Eva-Toril Strand, varamedlem til styret Kenneth Garvik, styremedlem Erling Gaugstad.

Nederst fra venstre:

Styremedlem Geir-Kenneth Eriksen, styremedlem Greta Langhelle, styreleder Didrik Veia, styremedlem Heine Møgster, nestleder Kåre Ludvigsen, styremedlem Kåre Heggebø, varamedlem til styret Torstein Kvalsvik.

Ikke tilstede da bilde ble tatt:

Styremedlemmene Geir Lundberg, Valter Rasmussen og Tormod Storås.

Omsetningen

Lagets samlede omsetning i 2008 ble på NOK 5,79 mrd, mot NOK 4,96 mrd. i 2007.

Omsatt kvantum og verdi gjennom Norges Sildesalgslag i femårsperioden 2004 - 2008:					
År	2004	2005	2006	2007	2008
Kvantum (i 1000 tonn)	1.999	1.784	1.645	1.835	1.900
Verdi (NOK mrd.)	5,04	5,79	4,82	4,96	5,79

Konsumsektoren

Verdien av lagets omsetning til konsum var i 2008 på NOK 5,14 mrd, mot NOK 3,69 mrd. i 2007. Med andre ord en økning på NOK 1,45 mrd. eller 39 % sammenlignet med 2007. Omsatt kvantum gikk opp med 266.000 t, fra 1.036.000 t i 2007 til 1.302.000 t i 2008.

Omsatt kvantum og verdi til konsum i femårsperioden 2004 - 2008:					
År	2004	2005	2006	2007	2008
Kvantum (i 1000 tonn)	871	1.005	883	1.036	1.302
Verdi (NOK mrd.)	4,11	5,21	3,83	3,69	5,14

For **norske fiskere** gikk verdien av omsatt kvantum til konsum opp med NOK 1,16 mrd., fra NOK 3,19 mrd. i 2007 til NOK 4,35 mrd. i 2008. En økning tilsvarende 36 %. Omsatt kvantum gikk opp med 24 %, fra 935.000 t i 2007 til 1.157.000 t i 2008. Økningen av omsetningsverdien skyldes først og fremst høyere verdi på nvg-sild og makrell i 2008 sammenlignet med 2007.

For nvg-sild gikk gjennomsnittsprisen for norske fartøyers leveranser opp med 6 %, fra NOK 2,64 pr kg i 2007 til NOK 2,81 pr kg i 2008. Leveransene til konsum gikk opp med 218.000 t til 888.000 t i 2008. Samlet resulterte dette i en verdiokning for nvg-sild på NOK 732 mill, fra NOK 1.766 mrd. i 2007 til NOK 2.498 mrd i 2008. Norges nvg-sild kvote var i 2008 på 925.980 t mot 780.800 t i 2007. Den disponible kvoten for norske fartøyer i 2008 ble høsten 2008 utvidet ved at det ble åpnet for kvote-

fleksibilitet for ringnot- og trålfartøyer, se avsnittet om regulering under nvg-sild.

For sild sør for 62°N (nordsjøsild) gikk omsetningsverdien ned med NOK 58 mill., fra NOK 284 mill. i 2007 til NOK 226 mill i 2008. Årsaken til reduksjonen er redusert kvantum. Leveransene til konsum gikk ned med 33.000 t til 61.000 t i 2008. Gjennomsnittsprisen økte derimot fra NOK 3,05 pr kg i 2007 til NOK 3,73 pr kg i 2008. Norsk disponibel nordsjøsildkvote gikk ned fra 106.563 t i 2007 til 63.960 t i 2008.

For makrell gikk omsetningsverdien opp med NOK 337 mill, fra NOK 1.026 mrd i 2007 til NOK 1.363 mrd i 2008. Mens leveransene til konsum gikk ned fra 132.000 t i 2007 til 121.000 t i 2008, gikk prisene opp med 44 % fra NOK 7,80 pr kg i 2007 til NOK 11,22 pr kg i 2008. Norsk disponibel kvote gikk ned fra 131.965 t i 2007 til 120.450 t i 2008.

Mens det i 2007 ble levert 4.900 t hestmakrell til konsum ble kvantumet i 2008 12.100 t. Med en betydelig økning i volum og pris gikk omsetningsverdien av hestmakrellfisket opp fra totalt NOK 18 mill. i 2007 til NOK 102 mill. i 2008. Gjennomsnittsprisen for hestmakrell gikk opp fra NOK 3,80 pr kg i 2007 til NOK 8,43 pr kg i 2008.

Som i 2007 ble det heller ikke i 2008 åpnet for et ordinært loddefiske i Barentshavet. I tilknytning til forsknings- og forvaltningsfisket ble det fisket i 5.100 t til en verdi av NOK 36 mill. i 2008 mot tilsvarende 1.900 t til en verdi av NOK 21 mill. i 2007.

Loddefisket i havområdene ved Island, Grønland og Jan Mayen ble omtrent som i 2007. Totalt ble levert 28.200 t til en verdi av NOK 57 mill. i 2008 mot 25.600 t til en verdi av NOK 61 mill. i 2007.

Verdien av kystbrisling gikk opp fra NOK 13,0 mill i 2007 til NOK 17,3 mill. i 2008. Hovedårsaken til oppgangen var økt kvantum fra 2.500 t i 2007 til 3.200 t i 2008.

For **utenlandske fiskere** gikk verdien av konsum-omsetningen opp med NOK 288 mill. fra NOK 502 mill. i 2007 til NOK 790 mill. i 2008. Omsatt kvantum gikk opp fra 101.000 t til 145.000 t. Kvantumsøkningen skyldes først og fremst økte leveranser av nvg-sild, men makrell bidro også. Utenlandske fartøyer oppnådde en

gjennomsnittspris på makrell i 2008 på NOK 10,24 pr kg mot NOK 7,83 pr kg i 2007.

Verdien av omsatt kvantum fra utenlandske fartøyer utgjorde totalt 15,4 % av lagets omsetningsverdi til konsum i 2008, mot 13,6 % i 2007.

Omsatt kvantum og verdi av makrell til konsum i femårsperioden 2004 – 2008 – utenlandske fartøyer:					
År	2004	2005	2006	2007	2008
Kvantum (i 1000 tonn)	82	45	39	46	51
Verdi (NOK mrd.)	0,59	0,50	0,40	0,36	0,52

Mel- og oljesektoren

Verdien av lagets omsetning til mel/olje var i 2008 NOK 0,65 mrd. mot NOK 1,27 mrd. i 2007. Med andre ord en reduksjon på NOK 0,62 mrd., eller 49 %. Reduksjonen skyldes reduserte priser og volum i 2008 sammenlignet med 2007. Gjennomsnittsprisen for levering til mel-/oljeanvendelse gikk ned fra NOK 1,59 pr kg i 2007 til NOK 1,09 pr kg i 2008, mens omsatt kvantum gikk ned fra 798.000 t i 2007 til 598.000 t i 2008.

Av totalomsetningen til NSS i 2008 stod mel- og olje sektoren for 11,2 % av omsatt verdi (25,6 % i 2007) og 31,5 % av omsatt kvantum (43,5 % i 2007).

Omsatt totalkvantum, verdi og pris til mel og olje i syvårsperioden 2002 - 2008:							
År	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kvantum (i 1000 tonn)	1.349	1.250	1.128	780	762	798	598
Verdi (NOK mill.)	1.326	1.090	933	575	991	1.271	649
Gj. snittspris pr. kg	0,98	0,87	0,83	0,74	1,30	1,59	1,09

Verdien av omsetningen til mel/olje for norske fiskere gikk ned med NOK 0,57 mrd., fra NOK 1,18 mrd. i 2007 til NOK 0,61 mrd. i 2008. Levert kvantum fra norske fiskere gikk ned med 176.000 t, fra 743.000 t i 2007 til 567.000 t i 2008. Norske fiskere leverte totalt 452.000 t til norske anlegg og 115.000 t til utenlandske anlegg i 2008. I 2007 ble det levert 604.000 t til norske anlegg

og 139.000 t til utlandet. Verdien av norske fartøyers mel-/oljelandinger i Norge gikk ned med NOK 463 mill. sammenlignet med 2007, mens tilsvarende landinger i utlandet til mel/olje gikk ned med NOK 106 mill.

For utenlandske fiskere gikk verdien av mel-/oljelandinger i Norge ned med NOK 53 mill., fra NOK 88 mill. i 2007 til NOK 35 mill. i 2008. Leveransene gikk ned med 25.000 t, fra 56.000 t i 2007 til 31.000 t i 2008. Verdien av de utenlandske landingene til mel/olje utgjorde 5,4 % av lagets omsetningsverdi til mel/olje i 2008, mot 6,9 % i 2007.

Omsatt kvantum og verdi til mel og olje for utenlandske fartøyer i femårsperioden 2002 - 2008:							
År	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kvantum (i 1000 t)	149	130	61	5	28	56	31
Verdi (NOK mill.)	151	110	52	5	39	88	35

De enkelte fiskeslag

Presentasjonen av det enkelte fiskeslag inneholder fire hovedpunkter; 1) regulering, 2) fisket, 3) utenlandske fartøy og 4) omsetning. For de største fiskeslagene inneholder presentasjonen innledningsvis også en kort beskrivelse av det internasjonale avtaleverket for forvaltningen av fiskeslaget.

Videre er det i presentasjonen benyttet regnskapstall for fangstkvanta/fangstverdier. Tallene må derfor ikke forveksles med fangstkvanta/fangstverdier som relaterer seg til kvoteår. Omsatt fangst/omsatt verdi for det enkelte fiskeslag er identisk med tallene i Omsetningsstatistikk 2008.

Fangsttall er oppgitt i tonn (t) og avrundet til nærmeste 100 t. Fangster mindre enn 50 t er angitt med 0. Ikke registrert fangst er angitt ved tegnet " – ". Tall i parentes er tilsvarende tall i 2007. Kvoter er oppgitt i tonn.

NVG-SILD

Rammeverket for den internasjonale forvaltningen av fisket etter nvg-sild er nedfelt i en fempart-avtale mellom Norge, Russland, Færøylene, Island og EU, og gjennom den nordøst-atlantiske fiskerikommisjon (NEAFC). Som for 2007 lyktes det også partene å nå frem til en omforent avtale for 2008, herunder bilaterale kvoteadgangsarrangement. Forsker-anbefalingen ble lagt til grunn for kvotefastsettelsen. Norges kvote for 2008 ble satt til 925.980 t (61 % med utgangspunkt i en TAC på 1.518.000 t). I 2007 var kvoteanbefalingen fra forskerne på 1.280.000 t nvg-sild.

Norske kvoter av nvg-sild i perioden 2004 – 2008:					
År	2004	2005	2006	2007	2008
Norsk kvote	470.250	578.500	564.200	780.800	925.980

Regulering

Norsk kvote av nvg-sild fordelt på fartøygrupper i 2008 (2007):

Ringnot	481.273 t	(425.046 t)
Trål	101.418 t	(85.476 t)
Kyst	339.289 t	(266.528 t)
Sum	921.980 t	(770.050 t)

Av norsk disponibel kvote for 2008 på 925.980 t ble det avsatt et kvantum til forskning/undervisning på 3.000 t og 1.000 t til agn.

Ringnot

Ringnotgruppen ble tildelt fartøykvoter etter "universal-nøkkelen". Faktoren ble satt til 11,45 den 17. januar. Med bakgrunn i at det ble åpnet for kvotefleksibilitet i fempartsavtalen for 2008, vedtok Fiskeri- og Kystdepartementet den 5. november 2008 å iverksette kvotefleksibilitet på fartøynivå for ringnot- og trålgruppen med virkning fra 10. november 2008. Ordningen innebar 1) at fartøy kunne overføre inntil 10 % av sin fartøykvote i 2008 til 2009 og 2) at fartøy kunne forskuttere inntil 10 % av fartøykvoten i 2008 ved at det forskutterte kvantumet ble trukket fra på 2009 kvoten.

Trål

Trålerne ble regulert med fartøykvoter. Faktoren ble fastsatt til 9,0 den 24. januar. Trålere fikk også adgang til å benytte seg av kvotefleksibilitet, se avsnittet foran.

Kyst

Ordningen med fartøykvoter ble i hovedsak videreført i 2008. Kvoteenheten ble fra årets start satt til 80 t med en garantert kvoteenhet på 51 t. Den 21. november ble kvoteenheten økt til 85 t, mens den garanterte kvoteenheten ble økt til 70 t. Den 4. desember ble maksimalkvoten opphevet, mens den garanterte kvoten ble opprettholdt. Fredag 12. desember ble gruppens fiske stoppet. Uavhengig av stoppen kunne kystfartøy fortsette fisket innenfor den garanterte kvoten.

1. august 2008 ble det åpnet for et fiske innenfor fire nautiske mil fra grunnlinjene i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone for fartøy under 21,35 m. Det ble satt en kvantumsbegrensning på 5.000 t for dette fisket.

Fiskeri- og Kystdepartementet vedtok videre å gi adgang til fartøyer under 21,35 m å ha inntil 40 % innblanding av sild under minstemål i antall i de enkelte fangster på nærmere angitte vilkår. Det ble satt en kvote på 3.000 t der fangster med innblanding mellom 20 % – 40 % skulle avregnes.

Også i 2008 ble det avsatt 2.000 t til fartøy uten deltageradgang som fisker sild kun med landnot eller garn.

Fisket

Ringnot

Fisket foregikk i første del av vintersesongen utenfor Vesterålen/Lofoten. Fra månedsskiftet januar/februar foregikk fisket sørover kysten, mens silden var underveis til Møre. Vinterfisket fortsatte frem til midten av februar, i hovedsak i områdene mellom 62°N og Grip/Smøla.

Høstsesongen kom i gang i første del av september på felt opptil 200 n.mil og utenfor 200-milssonen nordvest av Vesterålen. Fisket foregikk vesentlig lengre nord enn det som har vært normalt, nord mot 71°. Fisket pågikk tilnærmelesvis uten opphold med stor intensitet og varierende ukefangster frem til midten av desember.

Totalt fisket ringnot 515.300 t, hvorav 511.400 t gikk til konsum.

Trål

Vinterfisket foregikk i januar og februar, mens høstfisket kom i gang i september og pågikk frem til 15. desember. Fisket foregikk vest av Vesterålen/Lofoten og nordvest av Vesterålen.

Totalt fisket trål 106.300 t, hvorav 87.100 t gikk til konsum.

Kyst

Vinterfisket foregikk i hovedsak utenfor Vesterålen/Lofoten. I begynnelsen av februar fortsatte fisket sørover til fiskefeltene utenfor Møre. Det meste av fisket var over ved utløpet av februar måned.

Noe låssetting/direktehåving foregikk også i andre og tredje kvartal utenfor Nordmøre.

Høstsesongen kom så smått i gang i første halvdel av september: Høstfisket foregikk i hovedsak nordvest/nord av Vesterålen.

Låssettingsfisket etter sild gikk ytterligere tilbake i 2008 sammenlignet med 2007. Fisket resulterte i totalt 1.500 t (hvorav 500 t til mel/olje) mot 3.600 t i 2007. Landnotfartøy fisket 700 t i 2008 mot 1.100 t i 2007.

Totalt fisket kyst 338.500 t, hvorav 286.000 t til konsum.

Utenlandske fartøy

Også i 2008 gikk omsetningen av nvg-sild fra utenlandske fartøyer opp. Mens det ble omsatt 66.600 t i 2007, ble det omsatt 96.500 t i 2008. De omsatte fangstene ble i all hovedsak landet i Norge. I tillegg til økning i de direkte leveransene til konsum fra 2007 til 2008, ble det en betydelig økning i såkalt "mellomlagring". I gjennomsnitt ble det til konsum oppnådd NOK 2,89 pr kg mot NOK 2,84 pr kg i 2007. Gjennomsnitts-prisen for nvg-sild til mel-/olje ble NOK 1,50 pr kg mot NOK 1,52 pr kg i 2007.

Verdien av utenlandske fartøyers omsetning av nvg-sild gjennom NSS i 2008 utgjorde NOK 271 mill. mot NOK 162 mill. i 2007.

Omsetning

Første tertial 2008 ble det fisket 451.000 t nvg-sild av norske fiskere, hvorav 87 % ble levert til konsum. Norske fartøyer leverte 59.000 t til mel/olje anvendelse i perioden. Til tross for at en relativ stor andel av fangstene i første tertial gikk til konsumanvendelse, ble vintersesongen både utfordrende og krevende, blant annet med bakgrunn i at en del fartøyer, kystfartøyer og trålere i særdeleshett, endte opp med å levere fangster til mel-/oljeanvendelse.

I utgangspunktet gjensto det ca 474.000 av norsk disponibel kvote for 2008 før fisket startet andre halvår. I tillegg kunne altså ringnot- og trålfartøy fiske på en fleksordning, jfr. ovennevnte. Til sammenligning gjensto det 484.000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2007. Høstsesongen 2007 viste at industrien kunne ta hånd om et stort kvantum, og sådan var det optimisme for at

høstsesongen 2008 også skulle kunne avvikles på en tilfredsstillende måte.

Høstfisket kom i gang for alvor i første halvdel av september. Sesongen startet positivt med blant annet en god del innslag av stor sild i fangstene. Fisket foregikk senere relativt langt nord før fisket trakk sørover igjen. Den store silda ble mindre og mindre gjeldende i fangstene etter hvert som sesongen skred frem. Fra og med uke 36 (01.09 - 07.09) og til og med uke 50 (08.12 - 14.12) varierte ukefangstene mellom 7.000 t på det laveste i uke 37 (08.09 - 14.09) og 67.000 t på det meste i uke 40 (29.09 - 05.10). Høsten 2008 ble det ikke behov for å gripe inn med omsetningsreguleringer på grunn av avtaksproblemer. Totalt sett fungerte avtaket godt.

Mens norske fiskere i gjennomsnitt oppnådde NOK 2,73 pr kg til konsum andre halvår 2007, oppnådde de første halvår 2008 NOK 1,99 pr kg. Andre halvår 2008 ble gjennomsnittsprisen NOK 3,45 pr kg. Altså en relativt betydelig prisoppgang fra første halvår til andre halvår. Et godt marked kombinert med en gunstig kursutvikling på US\$ er viktige årsaker til prisoppgangen. Gjennomsnittsprisen for konsumsild for norske fiskere for hele 2008 ble NOK 2,81 pr kg mot NOK 2,64 pr kg i 2007. Dette tilsvarer en prisøkning på 6 %.

I 2008 omsatte norske fiskere 75.900 t nvg-sild til mel-/oljeanvendelse til en gjennomsnittspris på NOK 1,35 pr kg. Tilsvarende tall i 2007 var 101.800 t til en gjennomsnittspris på NOK 1,63 pr kg.

I 2008 gikk 92,1 % av leveransene fra norske fiskere til konsum mot 86,8 % i 2007.

Norske fartøyers landinger i utlandet gikk opp fra 24.500 t i 2007 til 38.100 t i 2008.

Til opplysning ble det fisket 300 t av kystfartøy i tilknytning til såkalt "skolefiske" og 2.100 t til forskningsformål i 2007. Agnkvoten på 750 t ble oppfisket.

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – NVG-sild:

Totalt omsatt kvantum (i tonn):	1.078.500	(844.600)
Total omsatt verdi (NOK mill):	2.891,3	(1.959,3)

For 2008 inkluderer omsatt kvantum/-verdi 18.400 t avskjær til mel/olje til en verdi av NOK 19,9 mill. Tilsvarende inkluderer 2007-tallene 7.000 t avskjær til mel/olje til en verdi av NOK 8,5 mill.

Omsatt kvantum nvg-sild i 2008 fordelt på grupper, anvendelse og periode (i tonn):

	1.1.-30.4.				1.5.-31.12.				Hele året			
	Mel/olje	Konsum	Sjølprod	Sum	Mel/olje	Konsum	Sjølprod	Sum	Mel/olje	Konsum	Sjølprod	Sum
Kyst	36.400	127.000	-	163.400	13.800	93.000	-	106.800	50.200	220.000	-	270.200
Kyst 70 - 90	2.100	42.600	-	44.700	200	23.700	-	23.900	2.300	66.300	-	68.600
Trål	18.400	43.900	-	62.300	800	43.200	-	44.000	19.200	87.100	-	106.300
Ringnot	2.300	171.000	6.500	179.800	1.600	325.600	8.500	335.700	3.900	496.600	15.000	515.500
Diverse	200	300	-	400	100	2.200	200	2.600	300	2.500	200	3.000
Utenl. Fartøy	2.000	12.900	-	14.800	5.000	35.400	41.200	81.700	7.000	48.300	41.200	96.500
Totalt	61.300	397.700	6.500	305 600	21.600	523.100	49.900	594.600	82.900	920.800	56.400	1.060.100

NORDSJØSILD

Nordsjøsild omfatter sild i Nordsjøen og sild i Skagerrak. Forvaltningen av nordsjøsild foregår innenfor det bilaterale fiskerisamarbeidet mellom Norge og EU. For 2008 ble det oppnådd enighet om å begrense fisket i Nordsjøen til 201.227 t og i Skagerrak til 51.673 t. Dette innebar en reduksjon av kvoten med 41 % eller med 139.836 t i Nordsjøen, mens kvoten i Skagerrak ble redusert med 26 % eller med 17.687 t sammenlignet med 2007.

Norske kvoter av nordsjøsild i perioden 2004 - 2008 (i tonn):					
År	2004	2005	2006	2007	2008
Norsk kvote	140.960	166.152	140.798	106.563	63.960

Regulering

Norsk kvote av nordsjøsild fordelt på fartøygrupper i 2008 (2007):

Ringnot	48.092 t	(84.010 t)
SUK	3.070 t	(5.362 t)
Trål	4.378 t	(7.360 t)
Kyst	7.000 t	(8.411 t)
Sum	62.540 t	(105.143 t)

Av norsk disponibel kvote for 2008 på 63.960 t ble det avsatt et kvantum til forskning/undervisning på 1.420 t.

Norges disponible kvote av nordsjøsild i 2008 fordelt seg slik på fartøygrupper og områder:			
	Nordsjøen	Skagerrak*	Sum
Ringnot	44.434	3.658	48.092
SUK	2.836	234	3.070
Trål	4.378	-	4.378
Kyst	4.000	3.000	7.000
Total	55.648	6.892	62.540

*Av gruppe-/totalkvoten i Skagerrak kunne inntil 30 %, eller 2.068 t, fiskes i Nordsjøen i 2008.

Ringnot

Ringnot var regulert med fartøykvoter. Faktoren ble satt til 1,04 i Nordsjøen og til 0,09 i Skagerrak. Faktorene ble ikke endret i løpet av året.

SUK

SUK var regulert med fartøykvoter. Faktoren ble først satt til 0,70 i Nordsjøen og til 0,08 i Skagerrak. Kvoteskjæringsdatoen ble i 2008 flyttet frem en måned til 1. november sammenlignet med i 2007. Med bakgrunn i dette og som følge av liten deltagelse ble fartøykvotene opphevet 1. november. Fisket ble stoppet den 12. november da gruppeknoten var beregnet oppfisket.

Trål

I utgangspunktet er trålknoten ment å dekke eventuell bifangst av sild i industritrålfisket i Nordsjøen. For 2008 ble 1.000 t av gruppens kvote avsatt til dekning av bifangst, resten ble frigitt for et direktefiske. Faktoren ble først satt til 0,31. Faktoren ble 3. desember opphevet. Gruppens fiske ble stoppet 15. desember da gruppeknoten var beregnet oppfisket.

Kyst

Gruppen var inndelt i lukket gruppe og åpen gruppe. Fartøyer i lukket gruppe hadde til disposisjon 6.800 t i 2008, hvorav 500 t ble avsatt til et låssettingsfiske. Åpen gruppe hadde en avsetning på 200 t. Som i 2007 ble lukket gruppe regulert med fartøykvoter. Fartøykvotene var differensierte i henhold til fartøyet's hjemmelslengde. Kvoteenheten ble ved oppstarten av året satt til 6,5 t, hvorav 5,5 t var et garantert kvantum. Den 21. april ble kvoteenheten økt til 7,5 t, og den 24. oktober økt til 14 t. Opprinnelig kvoteenheten på 5,5 t var garantert og kunne fiskes ved en eventuell stopp i gruppens fiske. Fisket ble stoppet 12. november.

Fisket

Ringnot

Fartøyene startet fisket i andre halvdel av mai, i tilknytning til matjessildoppstarten. Fisket nådde en topp i juni måned med totalt 46.000 t innmeldt. I månedene august – oktober ble det fisket knapt 5.000 t, i november derimot ble det innmeldt 13.000 t. De siste fangstene ble innmeldt 18. desember.

Totalt fisket ringnot 47.100 t. Av dette kvantumet ble 46.100 t levert til konsum, tilsvarende en konsumandel på 97,9 % mot 93,4 % i 2007.

SUK

Fartøyene deltok i hovedsak i fisket i hovedsesongen. Totalt fisket SUK 3.200 t, i all hovedsak til konsum.

Trål

Med unntak av et par fangster i februar pågikk fisket i tredje tertial. Høstfisket var spredt ut over alle de fire månedene. Totalt fisket trål 4.400 t nordsjøsild hvorav 3.800 t til konsum.

Kyst

Totalt ble det omsatt 6.700 t av fartøy i kystgruppen i 2008. Av dette gikk 5.800 t til konsum og 900 t til mel-/oljeanvendelse. I 2007 gikk 4.800 t til konsum av et kvantum på 7.200 t. I følge Skagerakfisk S/L omsatte de 700 t sild fra fartøy i kystfartøygruppen i 2008.

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøyer landet totalt 2.300 t nordsjøsild i Norge i 2008. Det er en nedgang på 1.500 t sammenlignet med 2007. Hele kvantumet på 2.300 t gikk til konsum. I all hovedsak var det skotske fartøyer som landet nordsjøsild i Norge i 2008. I 2008 ble 1.100 t omsatt for levering til konsum i utlandet. Totalt omsatt kvantum ble da 3.400 t i 2008 og hele kvantumet gikk altså til konsum.

Verdien av utenlandske fartøyers omsetning av nordsjøsild gjennom Norges Sildesalgslag i 2008 utgjorde NOK 10 mill. mot NOK 7 mill. i 2007.

Omsetning

Totalt er det registrert sluttseddelført 14.000 t sild fra norske fartøyer til matjes i 2008 mot 19.200 t i 2007. I tillegg er det levert sild til matjes, både i Norge og Danmark, som ikke er nærmere spesifisert på sluttseddelen. Ved matjes-auksjonen i Egersund ble det totalt solgt 11.400 t i 2008 mot 12.900 t i 2007.

Ordningen med et eget betjent kontor i Egersund for lagets matjesauksjon, som ble utprøvd første gang i 2003, ble videreført i 2008. Jevnt over er det positive tilbakemeldinger på dette tiltaket. I 2008 ble det videre bestemt at ved lossing av sild i Danmark av sild fremvist i Egersund, skulle fartøyet ha NOK 1,00 pr. i fraktgodtgjørelse.

Omsetningen av nordsjøsild fungerte jevnt over godt i 2008. Utenlandske konsumkjøpere kjøpte 28.600 t gjennom laget mot 54.900 t i 2007. Omsatt kvantum for norske konsumkjøpere gikk ned fra 41.600 t i 2007 til 34.900 t i 2008. I tillegg til nevnte ble det omsatt 2.600 t til mel/olje i 2008 mot 10.800 t i 2007.

Gjennomsnittsprisen for konsumsild i 2008 ble NOK 3,67 pr kg, mot NOK 3,01 pr kg i 2007. Tilsvarende ble mel/olje prisen NOK 1,88 pr kg i 2008 mot NOK 1,69 pr kg i 2007.

Til opplysning ble det fisket 800 t nordsjøsild i tilknytning til såkalt "undervisningsfiske" i 2008, mot 700 t i 2007. I tillegg ble det fisket 700 t til forskningsformål.

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – nordsjøsild:

Totalt omsatt kvantum (i tonn): 66.600 (107.700)
Total omsatt verdi (NOK mill.): 240,6 (309,4)

I 2008 ble det ikke omsatt avskjær av nordsjøsild. I 2007 derimot ble det omsatt 500 t avskjær til mel/olje til en verdi av NOK 0,7 mill. (inkludert i 2007-tallene).

Omsatt kvantum nordsjøsild i 2007 fordelt på anvendelse og leveringssted (i tonn):				
Norske fartøy	Mel/olje	Konsum	Sjølprod.	Totalt
- levert i Norge	2.500	32.600	600	35.600
- levert i utlandet	100	27.400	-	27.500
Totalt norske fartøy	2.600	60.000	600	63.200
Utenlandske fartøy				
- levert i Norge	-	2.300	-	2.300
- levert i utlandet	-	1.100	-	1.100
Totalt utenlandske fartøy	-	3.400	-	3.400
Totalt	2.600	63.400	600	66.600

MAKRELL

Rammeverket for forvaltningen av fisket etter makrell i Nordøst-Atlanteren blir behandlet i årlige møter mellom Norge, EU og Færøylene og innenfor NEAFC. For 2007 var Norge, EU og Færøylene (kyststatene) enige om å begrense fisket etter makrell til 385.366 t mot 422.551 t i 2007. I tillegg fastsatte EU en kvote for den sydlige makrellen på 27.005 t, mens kvoten i internasjonalt farvann ble satt til 43.629 t i 2007.

Totalkvoten for makrell i Nordøst-Atlanteren var 456.000 t i 2008 mot 500.000 t i 2007.

Norske kvoter av makrell i perioden 2004 - 2008 (i tonn):					
År	2004	2005	2006	2007	2008
Norsk kvote	148.728	114.437	116.245	131.965	120.450

Regulering

Norsk kvote av makrell fordelt på fartøygrupper i 2008 (2007):

Ringnot	79.550 t	(90.985 t)
SUK	7.106 t	(8.127 t)
Trål	3.724 t	(4.103 t)
Kyst	26.000 t	(25.000 t)
Sum	116.380 t	(128.215 t)

Av norsk disponibel kvote for 2008 på 120.450 t ble det avsatt et kvantum til forskning/undervisning på 3.070 t (nytt i 2007) og 1.000 t til agn. I 2008 ble det overført 1.000 t fra ringnot til kystnotfartøy under 13 meter.

Ringnot

I 2008 var det i perioden 1. januar til og med 10. august adgang til å fiske makrell i norsk økonomisk sone (NØS) nord for 62°N og i NØS i ICES-område IVa. Konesjonspliktige ringnotfartøy kunne fiske inntil 350 t pr fartøy.

For året samlet sett var ringnot regulert med fartøykvoter. Faktoren ble satt til 1,84 i forkant av høstsesongen. Faktoren ble ikke endret.

SUK

SUK-fartøy kunne fiske inntil 250 t pr fartøy i perioden 1. januar - 10. august.

Som for ringnot var også SUK-gruppen regulert med fartøykvoter samlet for året. Faktoren ble satt til 1,64 og ble ikke endret.

Trål

Fartøy med makrelltråltillatelse kan delta i denne gruppen. Trålerne var regulert med fartøykvoter. Faktoren ble satt til 0,28 og ble ikke endret. Trålfisket ble åpnet 11. august, men fartøy kunne likevel fiske i perioden 1. januar - 10. august et kvantum som tilsvarte fartøykvoten til det fartøyet som hadde lavest sum basiskvoter - 31 tonn.

Kyst

Kystfartøygruppen var inndelt i lukket gruppe og åpen gruppe. Lukket gruppe bestod av notfartøy og garn-/krokfartøy. Åpen gruppe bestod av fartøy under 13 m som ikke tilfredsstilte vilkårene for deltagelse i åpen gruppe. Følgende kvoter ble stilt til disposisjon for den enkelte gruppe i 2007:

Gruppe	Kvote 2007
Notfartøy på 13 m og over	12.493 t
Notfartøy under 13 m	4.432 t
Notfartøy totalt	16.925 t
Garn-/Krokfartøy	8.575 t
Gruppe II - avsetning	400 t
Totalt	25.900 t*

* Innenfor gruppeknoten på 26.000 t var det satt en kvote på 100 t til fritidsfiske med landnot.

Fartøy i kystgruppen kunne også fiske makrell i perioden 1. januar og frem til og med 10. august etter nærmere gitte kriterier. I 2008 var notfartøy på 13 m og over regulert med fartøykvoter, mens de øvrige fartøyene i kyst var regulert med maksimalkvoter hvorav deler av maksimalkvoten var garantert. I hovedsesongen ble det foretatt refordelinger både blant garn/snørefartøyer og notfartøyer under 13 m for å sikre at tildelte kvoter ble oppfisket.

OVERSIKT

Det er mange skjær i sjøen

Sildelagets unike mengde informasjon er oppdatert og tilgjengelig for fiskerne til enhver tid.

Fisket

Ringnot

Fisket kom i gang i andre halvdel av september. Hovedfisket pågikk i oktober og fisket ebbet ut i andre halvdel av november. Fisket var preget av god tilgjengelighet og gode fangstforhold. Totalt fisket ringnot 81.100 t.

SUK

SUK-gruppen kom i gang med fisket i september, mens hoveddelen av fisket foregikk i oktober. Totalt fisket gruppen 6.700 t i 2008.

Trål

Gruppen fisket i all hovedsak i november/desember. Totalt fisket trål 3.200 t inkludert bifangster av makrell i øvrige fiskeri.

Kyst

Hovedfisket med not- og krokredskap foregikk på kysten og til havs utenfor Vest-Norge.

For 2008 har laget registrert følgende fangstfordeling pr redskapsgruppe for kyst sammenlignet med 2007:

Redskap / År	2008	2007
Dorg/harp	9.500	11.100
Garn	100	100
Låssatt kystnot, inkl. landnot	3.200	1.100
Not-direkte håvet	13.800	13.000
Sum	26.500	25.200

Utenlandske fartøy

Totalt omsatte utenlandske fartøyer 50.600 t makrell i 2008 mot 45.600 t i 2007. Det var positivt å registrere at økningen i omsatt kvantum fra 2006 til 2007 fortsatte i 2008. Til tross for økningen er fortsatt omsetningen fra utenlandske fartøyer vesentlig lavere enn i toppåret 2000 da omsatt kvantum var på hele 169.400 t.

Leveransene gikk til konsum. Gjennomsnittsprisen til konsum var NOK 10,24 pr kg mot NOK 7,85 pr kg i 2007. Verdien av utenlandske fartøyers omsetning gjennom Norges Sildesalgslag i 2007 utgjorde NOK 518 mill. mot NOK 357 mill. i 2007.

Omsetning

Utenom at utenlandske fartøyer fisket knapt 14.000 t i januar foregikk i all hovedsak makrellfisket i september, oktober og november. Totalt ble innmeldt vel 140.000 t i disse tre månedene.

Omsetningen fungerte i hovedsak godt gjennom hele året og auksjonsprisene lå betydelig over minsteprisene. Realiserte priser på krokmakrell, der fartøyene opplevde relativt lite påslag på minsteprisene, trakk imidlertid ned gjennomsnittsprisen for kystgruppen. Gjennomsnittsprisen til norske fiskere til konsum økte fra NOK 7,80 pr kg i 2007 til NOK 11,22 pr kg i 2008, tilsvarende en økning på knapt 44,8 %.

Med unntak av 44 t gikk makrellleveransene til konsum i 2008. Nedenfor er vist gjennomsnittlig oppnådde første-håndspriser for makrell til konsum i 2008 og 2007 pr fartøygruppe (i NOK pr kg):

Fartøygruppe	2008	2007
Kyst	8.75	6.93
Kyst 70 – 90	11.33	8.01
Ringnot	12.16	8.04
Trål	8.81	7.10
Norske fartøyer	11.22	7.80
Utenlandske fartøyer	10.24	7.85

Gjennomsnittsprisen for dorg- og harpefisket ble NOK 6,76 pr kg mot NOK 5,42 pr kg i 2007. For garnfisket makrell ble gjennomsnittsprisen NOK 18,97 pr kg i 2008 mot NOK 17,56 pr kg i 2007.

Gjennomsnittsprisen for låssatt makrell ble NOK 7,70 pr kg mot NOK 12,52 pr kg i 2007.

Til opplysning ble det fisket 1.100 t i tilknytning til såkalt "undervisningsfiske" og 1.900 t til forskningsformål i 2008. I 2007 var tilsvarende tall 1.000 t og 2.000 t. Agnknoten på 1.000 t ble oppfisket.

	Mel/olje (i tonn)	Konsum (i tonn)	Sjølprod. (i tonn)	Totalt (i tonn)	Verdi (NOK- mill)
Norske fartøy	0	121.500	-	121.500	1.363
Utenlandske fartøy	-	50.300	200	50.600	518
Sum	0	171.800	200	172.100	1.880

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – makrell:

Totalt omsatt kvantum (i tonn): 172.100 (177.300)

HESTMARELL

Regulering

Fisket etter hestmakrell var ikke kvoteregulert i norsk sone i 2008. I EU-sonen av Nordsjøen hadde norske fartøy adgang til å fiske inntil 1.600 t hestmakrell. I tillegg hadde Norge adgang til å fiske 230 t hestmakrell i Færøys-sonen.

Fisket

Fisket foregikk i all hovedsak i oktober og november med henholdsvis 9.500 t og 3.000 t innmeldt. Sammenlignet med 2007 sesongen, da norske fartøyer kun fisket 5.400 t, representerte nevnte kvanta en oppgang.

Fisket foregikk i NØS. Totalt ble det fisket 12.200 t av norske fartøyer i 2008. Av kvantumet på 12.200 t gikk 12.100 t til konsum og 100 t til mel/olje. Kvantumet var fordelt med 10.400 t på ringnot, 100 t på trål og 1.700 t på kyst.

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøyer landet totalt 700 t hestmakrell i Norge i 2008, hvorav 650 t til konsum og 50 t til mel-/

oljeanvendelse. I 2007 ble det kun registrert 100 t hestmakrell fra utenlandske fartøyer.

Omsetning

Omsetningen fungerte godt. Fordelingen på anvendelse viser 98,7 % til konsum og 1,3 % til mel/olje. I 2007 ble 89,7 % av fangstene levert til konsum. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 8,21 pr kg til konsum i 2008 mot NOK 3,76 pr kg i 2007. Dette tilsvarer en prisøkning på 118 %. Svært gode priser kombinert med en volumøkning på 135 % bidro til at førstehåndsverdien av hestmakrellfisket ble økt med NOK 86 mill. sammenlignet med 2007.

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – hestmakrell:

Totalt omsatt kvantum (i tonn): 12.900 (5.500)

Total omsatt verdi (NOK mill.): 105,1 (19,2)

LODDE – BARENTSHAVET

Rammeverket for forvaltningen av lodde i Barentshavet blir behandlet i den blandete norsk-russiske fiskeri-kommisjon. På bakgrunn av forskernes null-anbefaling ble Norge og Russland enige om å ikke åpne for loddefiske i Barentshavet i 2008. I 2007 ble det heller ikke åpnet for loddefiske i området. Sist det var tillatt å fiske lodde i et direkte fiske var i årene 1999 - 2003.

Fire norske fartøyer deltok i et forsøksfiske innenfor en kvote på 5.000 t i 2008. I forbindelse med dette fisket ble det omsatt 5.100 t lodde til en verdi av NOK 36,4 mill.

LODDE – JAN MAYEN

Rammeverket for forvaltningen av loddefisket i hav-områdene rundt Island, Grønland og Jan Mayen er nedfelt i Trepartsavtalen mellom Island, Grønland og Norge. Avtalen gir Norge 8 %, Island 81 % og Grønland 11 % av avtalt kvote. Avtalen gir adgang til å starte fisket i området fra 20. juni. Kvotetåret starter 20. juni og løper fram til 30. april året etter. Norske fartøyer har ikke

adgang til å fiske lodde i islandsk økonomisk sone (IØS) etter 15. februar, og ikke sør for 64°30'N. Dette begrenser mulighetene, ettersom fisket i IØS foregår vinterstid. Endelig loddekvote for området blir som oftest ikke fastsatt før i sesongens andre kalenderår.

Regulering

I sesongen 2007/2008 ble det ikke åpnet for fiske om sommeren, men fra 1. november. Det norske fisket ble åpnet 20. november 2007. Norsk totalkvote for sesongen 2007/2008 ble satt til 39.125 t. Den norske kvoten var satt sammen av 1) 24.640 t (8 % av totalkvoten på 308.000 t) og 2) 14.485 t overført fra Island i henhold til Smutthullsavtalen. Norge fikk adgang til å fiske hele kvoten på 39.125 t i IØS. Fisket i IØS måtte foregå nord for 64°30'N og avsluttes innen klokken 2400 den 15. februar.

Tradisjonelt har utelukkende ringnotfartøy hatt adgang til å delta i fisket. Dette ble videreført for 2007/2008 sesongen. Deltagelse ble regulert med skriftlig påmelding til Norges Sildesalgslag og melding om utseiling til Norges Sildesalgslag. De første fartøyene meldte utseiling i slutten av januar. Fartøyene ble regulert med maksimalkvoter etter "universalnøkkelen". Faktoren ble først satt til 1,0 den 10. januar, senere ble den økt til 1,3 den 6. februar og dernest til 1,8 den 14. februar. Fisket ble avsluttet ved midnatt 15. februar.

Sommeren/høsten 2008 ble det ikke åpnet for loddefiske i området.

Fisket

Vinterloddefisket

Totalt var det påmeldt 75 fartøyer hvorav 50 fartøyer ble registrert med fangst. Fangstene ble innmeldt i perioden 5. februar og frem til 15. februar. Fisket ble i det store og hele mye likt vinterfisket i 2007 med stor aktivitet inn mot avslutningsdatoen den 15. februar. Som i 2007 gikk en relativ stor andel til konsum også i 2008.

Sommerloddefisket

Det ble ikke fisket lodde sommeren/høsten 2008, se ovennevnte.

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøy omsatte ikke lodde gjennom Norges Sildesalgslag i 2008.

Omsetning

Totalt omsatt kvantum i 2008 ble 35.800 t, hvorav 7.500 t til mel/olje, 26.700 t til konsum og 1.500 t som sjøl-produksjon. Til mel-/oljeanvendelse ble det oppnådd en gjennomsnittspris på NOK 1,08 pr kg, mens levering til konsum gav en gjennomsnittspris på NOK 1,92 pr kg.

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – lodde Jan Mayen:

Totalt omsatt kvantum (i tonn):	35.800	(38.700)
Total omsatt verdi (NOK mill.):	64,8	(79,3)

KOLMULE

Også for 2008 ble det inngått en avtale mellom Norge, EU, Færøyene og Island om forvaltning og fordeling av kolmule i Nordøst-Atlanteren. Partene var enige om å dele 1.150.514 t mellom seg (1.700.000 t i 2007). I tillegg ble det avsatt 99.486 t til fordeling i regi av NEAFC og Russland (137.000 t i 2007). Totalkvoten ble dermed satt til 1.250.000 t for 2008 (1.837.000 t i 2007). Kyststatene innførte kvotefleksibilitet fra et år til det neste i 2007. Dette ble videreført i 2008. Ordningen innebærer at kyststatene har adgang til å overføre inntil 10 % av ubenyttet kyststatsandel til etterfølgende år. Avtalen innebærer også at overfisket kvote i sin helhet trekkes fra påfølgende års kvote.

I tillegg til kyststatsavtalen ble det inngått bilaterale adgangsregimer med EU og Færøyene. For Norges vedkommende innebar dette at norske fiskere kunne fiske inntil 65 % av kyststatsandelen i EU-sonen (61 % i 2007),

og inntil 46.020 t av kyststatsandelen (4 %) i Færøy-sonen i 2008. Inkludert kvotebyttene kunne dermed Norge fiske inntil 304.269 t i EU-sonen og 61.080 t i Færøy-sonen i 2008. I tillegg til å kunne fiske i EU-sonen og Færøy-sonen, kunne norske fartøyer fiske kolmule i norsk økonomisk sone (NØS), fiskevernsonen ved Svalbard, fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i 2008.

Norsk kvote i 2008 (i tonn)		
Kyststatsandel (25,745 % av 1.150.514 t)		296.200
Kvotebytter		
	- Til Russland	21.755
	- Til EU	8.400
	+ Fra EU (kvoteavtalen)	108.000
	+ Fra EU (0,5 % av ksk*)	5.753
	+ Fra Færøyene	15.060
Overført fra 2007	+ Fra Norge	34.722
Norsk kvote i 2007 etter kvotebytter		429.580

* ksk = kyststatskvoten på 1.150.514 t.

Regulering

Kolmule fiskes av to grupper, fartøy med kolmuletråltillatelse (kolmuletrål) og fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse (Pelagisk- og Nordsjøtrål). Kolmuletrål gis 78 % av kvoten og Pelagisk- og Nordsjøtrål 22 %. I 2008 ble det avsatt kvote til 1) dekning av estimert bifangst og 2) til forsknings- og undervisning. Se tabell;

	2008	2007
Norsk disponibel kvote	429.580 t	550.670 t
- hvorav Kolmuletrål	323.291 t	421.800 t
- hvorav Pelagisk- og Nordsjøtrål	101.089 t	118.970 t
- hvorav Forskning/Undervisning	3.000 t	3.000 t
- hvorav Bifangst	2.000 t	2.000 t
- hvorav Overføring til 2006*		4.900 t

* 4.900 t til dekning av norsk overfiske i 2006

Kolmuletrålerne var regulert med fartøykvoter i 2008, mens Pelagisk- og Nordsjøtrål var regulert med maksimalkvoter.

Kolmuletrål

Fartøykvoten for kolmuletrålerne var gitt ved en kvoteenhet på 6.850 t, hvorav det var begrensninger på hvor mye som kunne fiskes i henholdsvis EU-sonen og Færøy-sonen. Med unntak for to fartøyer var fartøykvoten 6.850 t for kolmuletrålerne (9.000 t x kvotefaktor 1,00). For to av fartøyene var maksimalkvoten 9.761,25 t (6.850 t x kvotefaktor 1,425). Kolmuletrålerne hadde en kvotebe-grensning på 244.227 t i EU-sonen og på 51.080 t i Færøy-sonen.

Pelagisk- og Nordsjøtrål

Fartøyenes kvoter var først gitt ved en maksimalkvotefaktor på 5,0 multiplisert med fartøyets basiskvote, det tilsvarte 40 % overregulering. Den 29. januar ble maksimalkvotefaktoren redusert til 4,5. I tillegg var det fastsatt en garantert faktor på 3,9. Fartøyene var, i motsetning til kolmuletrålerne, ikke begrenset av maksimalkvoter i EU-sonen og Færøy-sonen. Gruppen var imidlertid kvantumsbegrenset i de to respektive sonene, med henholdsvis 60.000 t i EU-sonen og 10.000 t i Færøy-sonen.

Gruppens fiske i EU-sonen ble stoppet 21. april da kvoten på 60.000 t var oppfisket.

Fisket

Med kyststatsavtale på plass fra 2006, og utvidet adgang til å fiske kolmule i EU-sonen, har det norske fiske-mønsteret endret seg vesentlig fra 2005 til i 2008. Mens det i 2005 ble fisket 472.800 t kolmule i internasjonalt farvann eller nærmere 75 % av norsk fangst, ble det fisket 64.400 t i internasjonalt farvann i 2008, tilsvarende 15 %. Hovedandelen av de norske fangstene tas nå i EU-sonen. I 2008 ble EU-andelen 73 %, mens den var 75 % i 2007.

Kolmuletrål

Den første fangsten ble innmeldt til laget fra EU-sonen 27. januar. Hovedfisket foregikk frem til midten av april, med størst uttak i mars måned. I EU-sonen foregikk fisket etter tradisjonelt mønster i områder vest av Irland, på Porcupine og på St. Kilda og nordover. Kolmulefisket var som i de foregående årene også i 2008 preget av god tilgjengelighet i de vestlige områdene.

Pelagisk- og Nordsjøtrål

Fisket foregikk i hovedsak i EU-sonen og i norsk økonomisk sone (NØS) med henholdsvis 61.500 t og 23.300 t. I tillegg ble det registrert noen fangster i Færøy-sonen. En del industritrålerne fisket i 2008 vest av Irland/Skottland. Hovedfiskeriet foregikk i tid samtidig med kolmuletrålerne fiske. I tillegg ble det en del aktivitet i de tradisjonelle områdene i norskerennen i tredje tertial og i september. Etter det ble fangstinnmeldingene mer sporadisk. Siste innmelding kom 6. desember.

Aktiviteten i EU-sonen økte også i 2008. I EU-sonen ble det fisket 61.500 t i 2008 mot 52.600 t i 2007 og 36.100 t i 2006.

Kolmulefisket fordelt på fartøygrupper og områder i 2008:					
Område	EU-sonen	F-Sonen	Int. farvann	Andre omr.	Sum
Kolmuletrål	244.200	17.700	64.400	1.300	327.700
Industritrål	61.500	1.800	-	23.300	86.700
Sum	305.700	19.600	64.400	24.600	414.400*

* I tillegg er det registrert 2.400 t forskningsfangst og 330 t bifangst av fartøyer uten rettighet til å fiske kolmule i 2008.

Utenlandske fartøy

Utenlandske fartøy omsatte 1.700 t kolmule gjennom NSS i 2008 mot 38.500 t i 2007. Altså ble utenlandske landinger av kolmule i Norge tilnærmet borte i 2008.

Verdien av utenlandske fartøyers landinger i Norge i 2008 utgjorde NOK 1,6 mill. mot NOK 60,9 mill. i 2007.

Omsetning

Omsatt kvantum gikk ned med 156.900 t fra 2007 til 2008, fra 575.900 t i 2007 til 419.000 t i 2008. De gode mel-/oljeprisene i 2007 ble ikke opprettholdt i 2008. I stedet gikk gjennomsnittsprisen til mel-/oljeanvendelse ned fra NOK 1,60 pr kg i 2007 til NOK 1,00 pr kg i 2008, tilsvarende en reduksjon på 37,5 %.

De relativt lave mel-/oljeprisene i 2008 gjorde det mer interessant å levere kolmule til konsum og totalt ble det omsatt 38.000 t til konsum gjennom året. Konsum-leveransene gikk til Irland, Shetland og Norge. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 1,39 pr kg til konsum. Altså priser godt under gjennomsnittlig oppnådd mel-/oljepris i 2007. Omsetningen fungerte generelt bra gjennom sesongen. Enkelte problemer var det imidlertid i tilknytning til leveringer på Irland.

Endelige omsetningstall 2008 (2007) - kolmule:

Totalt omsatt kvantum (i tonn):	419.000
Total omsatt verdi (NOK mill.):	434,5

TOBIS

Regulering

Norge og EU var enige om å avvikle et samordnet forsøksfiske etter tobis for å kartlegge bestanden. De to partene ble enige om å avvikle et forsøksfiske i perioden fra 1. april til 6. mai. Partene var videre enige om adgang til å fiske 20.000 t i hverandres soner.

Fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøstråltillatelse kunne delta i forsøksfisket innenfor en maksimal innsats på 4.013 timer. Ved beregning av det enkelte fartøys innsats ble tiden fra det meldte utseiling til turen var avsluttet lagt til grunn. Fartøy som deltok måtte melde utseiling og avslutning til Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet (HI) og de deltagende fartøyene måtte sende kopi av fangstdagbok til Fiskeridirektoratet. Det norske forsøksfisket ble stoppet 2. mai som følge av at "innsatsen" var oppbrukt.

På bakgrunn av resultatene fra forsøksfisket presenterte ICES en foreløpig rapport med et forslag til TAC på 400.000 t. TAC-forslaget ble senere bekreftet i den endelige rapporten. På dette grunnlag fastsatte Norge en foreløpig regulering med en nasjonal kvote på 128.000 t. Fisket ble regulert med maksimalkvoter, og faktoren ble satt til 4,5.

Den 20. mai anbefalte HI at fisket etter tobis i NØS burde stenges umiddelbart. Dette på bakgrunn av ICES sine endelige rapport og HIs egne undersøkelser. Det ble i denne sammenheng blant annet vist til "urovekkende lave tettheter av tobis på alle feltene i NØS, sammenlignet med i 2007.....I tillegg til at det ble funnet svært lite 1-åringer på feltene i NØS".

Fiskeri- og Kystdepartementet besluttet med bakgrunn i nevnte å stoppe alt fiske etter tobis i NØS fra 2. juni for å unngå lokal uttradering av tobis. Beslutningen omfattet også utenlandsk fiske i NØS.

Fisket

I forbindelse med forsøksfisket ble det totalt fisket og omsatt 16.800 t tobis. EU fisket 4.300 t i norsk økonomisk sone under forsøksfisket. I det kommersielle fisket ble det tatt 37.300 t av norske fartøyer, hvorav 3.700 t i EU-sonen. God tilgjengelighet bidro til at det ordinære fisket ble svært positivt og at fisket var over i løpet av vel 3 uker.

Fisket på den norske kvoten i EU-sonen ble stoppet 19. mai da kvoten var oppfisket. Totalt fisket norske fartøyer 81.600 t tobis inkludert forsøksfisket i 2008 mot 51.100 t i 2007.

Utenlandske fartøy

Totalt ble det omsatt 12.800 t tobis til en verdi av NOK 13,5 mill. i 2008 mot 1.300 t til en verdi av NOK 2,2 mill. i 2007.

Omsetning

Omsetningen fungerte godt. Fangstene ble i all hovedsak levert til mel-/oljeanvendelse. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 1,15 pr kg for tobis til mel-/oljeanvendelse mot NOK 1,60 pr kg i 2007. En kvantumsøkning på totalt 41.900 t fra 2007 til 2008 bidro til at omsetningsverdien økte med vel NOK 25 mill. sammenlignet med 2007. Dette til tross for en prisreduksjon på tobis på 28 %.

Endelige omsetningstall 2008 (2007) - tobis:

Totalt omsatt kvantum (i tonn):	94.300	(52.400)
Total omsatt verdi (NOK mill.):	108,9	(83,8)

ØYEPÅL

Regulering

I 2008 ble det besluttet å åpne for et direkte fiske etter øyepål for norsk fartøy fra og med 1. mai innenfor en kvote på 36.500 t. Fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøstråltillatelse kunne delta. Fisket ble regulert med maksimalkvoter og faktoren ble satt til 3,0 hvorav med en garantert faktor på 1,5.

Våren 2008 foreslo ICES at det kunne fiskes inntil 148.000 t øyepål i 2008. Med bakgrunn i rådet ble det åpnet for at norske fartøy kunne fiske innenfor en kvote på 80.000 t i 2008. Det direkte fisket måtte avsluttes 31. august.

Fisket

Første måneden ble det kun innmeldt 50 t øyepål. De neste tre månedene frem til det direkte fisket ble stoppet 31. august, ble det innmeldt 4.500 t. I siste tertial ble det registrert en del bifangster av øyepål blant annet i forbindelse med industritrålernes fiske etter kolmule i norskerennen.

Utenlandske fartøy

10 t registrert omsatt i 2008 mot ingen registreringer i 2007.

Omsetning

I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 1,12 pr kg for øyepål til mel-/oljeanvendelse i 2008 mot NOK 1,25 pr kg i 2007.

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – øyepål:

Totalt omsatt kvantum (i tonn):	6.700	(4.700)
Total omsatt verdi (NOK mill.):	7,5	(5,9)

HAVBRISLING

Regulering

Norge hadde til disposisjon 10.063 t havbrisling i EU-sonen i 2008 mot 18.812 t året før. Som i 2007 var det i utgangspunktet kun tillatt å fiske i EU-sonen. Fisket i NØS kunne imidlertid åpnes dersom kvoten i EU-sonen ble oppfisket. For øvrig var det forbud mot å fiske i perioden fra 1. april til og med 31. juli på grunn av fare for bifangst av sild under minstemål.

Fisket var regulert med maksimalkvote og med melding til NSS når fartøy tok utseiling. Deltagende fartøyer skulle rapportere daglig til NSS og NSS kunne fastsette utseilings-topp. Fisket i EU-sonen ble åpnet 1. januar. Maksimalkvoten ble satt til 800 t. Kvoten ble ikke endret i løpet av året.

Ringnotfartøy i tillegg til pelagisk trål- og nordsjøtrålfartøy kunne delta.

Fisket

Fangstene fra årets fiske ble alle innmeldt 7. januar, totalt syv ringnotfartøyer meldte inn til sammen 1.300 t. Fangstene ble i sin helhet levert til mel-/oljeanvendelse.

Utenlandske fartøy

Det ble ikke omsatt havbrisling av utenlandske fartøy gjennom laget i 2008.

Omsetning

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – havbrisling:

Totalt omsatt kvantum (i tonn):	1.300 (10.400)
Total omsatt verdi (NOK mill.):	1,3 (18,2)

KYSTBRISLING

Regulering

Kystbrislingfisket er med unntak av fisket i Skagerrak ikke kvoteregulert. For 2008 ble det fastsatt en norsk kvote på 3.900 t for Skagerrak.

På tradisjonelt vis ble det også vinteren 2008 gitt adgang til å fiske brisling til fersk- og ansjosanvendelse. Dispensasjonen gjaldt for perioden 01.01 – 15.02 for fiske i Oslofjorden. Vinterfisket ble åpnet mandag 7. januar. På grunn av begrensede avtaksmuligheter ble det med virkning fra samme tidspunkt innført en turkvote på 10 t pr fartøy.

Det tradisjonelle prøvefisket i fjordene på Vestlandet ble gjennomført i siste del av juli. Som i 2007 ga ikke prøvefisket særlig grunnlag for optimisme med tanke på 2008-sesongen. Fredningsperioden ble også i 2008 satt frem til 31. juli. Brislingfisket til hermetikkanvendelse ble åpnet mandag 4. august. Åpningen var begrenset til Hordaland og Rogaland fylke. Senere ble det åpnet i Sognefjorden (26.8), Nordfjord (17.9) og i Møre og Romsdal (1.10).

Fiske etter stor brisling kunne foretas etter utløpet av fredningsperioden.

Fisket

Med bakgrunn i ønske om å verne om gytefisk ble det i 2008 kun gitt adgang til å fiske kystbrisling til fersk- og ansjosanvendelse i Oslofjorden for perioden 1. januar til 15. februar.

Vinterfisket 2008 sto i sterk kontrast til høstfisket 2007, som var rekordartet med nærmere 1.200 t. Lite brisling ble observert og fangstene var sporadiske. I tillegg var det innblanding av sild i fangstene. Fangstene ble innmeldt i perioden 7. januar til 29. januar. Leveransene gikk i all hovedsak til Sverige. Totalt ble det fisket 190 t av til sammen 10 fartøyer vinteren 2008.

De første fangstene i forbindelse med hermetikkfisket ble innmeldt 5. august fra Hardangerfjorden. Fisket foregikk utelukkende i Hardangerfjorden i august og totalt ble det innmeldt vel 1.200 t i perioden. Den første innmeldingen fra Sognefjorden kom 1. september. I september var brislingflåten i hovedsak engasjert med fiske i Sognefjorden. Om lag 700 t ble innmeldt fra Sognefjorden i september i tillegg til at det også kom noen innmeldinger fra Hardangerfjorden. Det ble ikke fisket kystbrisling til hermetikk i andre fjorder i 2008.

Fisket etter stor brisling om høsten, som tradisjonelt foregår i Oslofjorden, foregikk i november og desember i 2008. Fisket kom i gang i begynnelsen av november og varte frem til midten av desember. Ni fartøyer deltok i høstfisket i Oslofjorden, hvorav seks fartøyer fra Vestlandet, og totalt ble det innmeldt 700 t. Totalt ble det fisket 3.200 t kystbrisling i 2008 mot totalt 2.500 t i 2007. Antall deltagende fartøy i 2008 var 30 mot 22 i 2007.

Omsetning

Totalt ble det levert 2.200 t brisling til hermetikk til King Oscar i 2008 mot 900 t i 2007. Brislingen var jevnt over av god kvalitet og fin størrelse. Opptaket, som i 2008 i all hovedsak skjedde med brønnbåter/føringsfartøy, fungerte godt. I tillegg ble noen få fangster ført av fartøy selv.

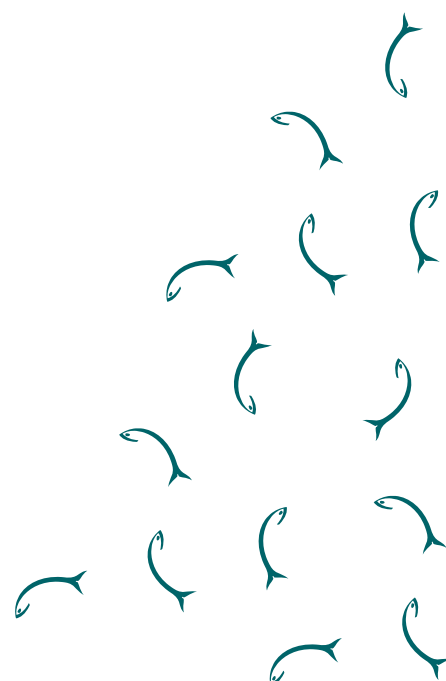
Omsetningen av storbrisling fungerte jevnt over bra gjennom hele året. Det ble imidlertid noe uro i forbindelse med lagets turkvoteregulering under vinterfisket. Fisken var jevnt over mindre enn i 2007-sesongen. I hovedsak gikk fisken til Sverige til krydring og rundfrysing. Men det ble også levert fisk til noen norske kjøpere, som nyttet den til krydring og røking.

Fordelingen av kystbrislingfangster på anvendelse i 2008 og 2007 (i tonn):		
Anvendelse / År	2008	2007
Hermetikk	2.200	900
Krydring, røking og rundfrysing	900	1.500
Utkast	100	100
Totalt	3.200	2.500

Fordelingen av kystbrislingfangster på distrikt i 2008 og 2007 (i tonn):		
Område / År	2008	2007
Oslofjorden med Øst- og Vestfold	900	1.600
Telemark med Ø. & V. Agder	-	-
Rogaland	100	-
Hardanger / Sunnhordland	1.400	100
Sognefjorden	800	500
Nordfjord		200
Møre og Romsdal	-	-
Trøndelag		-
Totalt	3.200	2.500

Endelige omsetningstall 2008 (2007) – kystbrisling:

Totalt omsatt kvantum (i tonn): 3.200 (2.500)
Total omsatt verdi (NOK mill.): 17,3 (13,0)

Kontroll

Norges Sildesalgslags kontrollplikt i henhold til lov om saltvannsfiske og råfiskloven utøves ved:

1. Kontroll ved innmelding
2. Fysisk kontroll ved landing
3. Dokumentkontroll, sluttsedler
4. Rapportering til offentlige myndigheter

Kontroll ved innmelding – offentlighet

Svært mye av den informasjon som registreres ved innmelding av fangst, er knyttet til opplysninger som er nødvendige for å kunne kontrollere og holde oversikt med forhold nedfelt i forskrifter om utøvelse av det enkelte fiskeri: Økonomisk sone, kvotesone, fartøy, fartøygruppe, manntallsstatus, merkeregister m.m. Øvrige viktige registreringer er naturligvis art, kvantum og redskap.

Innmeldingsdata oversendes rutinemessig til Fiskeri-direktoratet en gang pr. døgn, og ellers etter anmodning. Alle fangster, med unntak av de som er fisket med garn eller dorg, skal innmeldes til laget.

Fangstinnmeldinger er tilgjengelige på lagets internettside sildelaget.no.

Kontroll ved landing

Lagets fem kontrollører har i 2008 gjennomført ca. 600 oppdrag, mot ca. 550 i 2007. Av dette var 107 reklamasjonssaker. I hovedsak er kontrollene utført ved konsumlandinger, hvor ca. 10% av alt landet kvantum er kontrollert. De færreste kontrolloppdrag medfører anmerkninger til fartøy eller anlegg. De forhold som våre kontrollører påpeker blir stort sett tatt til følge av fiskerne og kjøperne. Samarbeidet med Fiskeridirektoratet og Justervesenet har fungert godt også i 2008.

I 2008 prioriterte laget å ha kontrollørene til stede ved levering av sild til matjes-anvendelse, levering av makrell fra dorgeflåten, og ellers generell kontroll ved landing av konsumfangster. Fysisk kontroll ved landing av fangster til mel- og oljeproduksjon har heller ikke i 2008 vært prioritert fra lagets side.

Kontrollørene har også i 2008 vært sterkt involvert i saker hvor det av en eller annen grunn ble reklamert fra kjøper sin side over råstoffkvaliteten. Ordningen ble etablert etter samarbeid og retningslinjer bestemt sammen med FHL i 2004.

Dokumentkontroll – Sluttsedler

Sentrale oppgaver for laget knyttet til dokumentkontroll – sluttsedler:

- Registrerer sluttseddeldata knyttet til aktuelle reguleringsparametre som: totalkvoter, gruppekvoter, fartøykvoter, økonomiske soner, kvotesoner, redskap. Informasjonen på sluttsedlene blir kontrollert mot registrerte innmeldingsdata.
- Kontrollerer sluttsedler mot lagets leverandørregister hvor blant annet merkeregistrering, fartøystørrelse og manntallsstatus inngår. Videre kontrolleres om fartøy har godkjenning og konsesjon til å delta i aktuelt fiskeri, basiskvoter, eierskifter m.m.
- Kontrollerer kvoteutnyttelse på fartøynivå og iverksetter inndragning ved fiske over kvote.
- Rapporterer til Fiskeridirektoratet irregulære forhold som bifangst m.m.
- Rapporterer sluttseddeldata til Fiskeridirektoratet.

Ved fiske over kvote gjør laget rutinemessig vedtak om inndragning. Hvor det registreres ulovlige fangster oversendes aktuelle saker til avgjørelse hos Fiskeridirektoratet. Laget holder ellers tilbake oppgjør når vi blir varslet om dette av Fiskeridirektoratet. Ved større avvik mellom innmeldt og utlosset kvantum blir forholdet tatt opp med aktuell fisker. I noen tilfeller blir det også anmodet om forklaring fra involverte parter dersom registrert mengde utkast eller bifangst overstiger et visst nivå.

Norges Sildesalgslag har ved flere rundskriv, og gjennom landingskontroller, understreket at sluttsedler skal undertegnes og ellers være riktig utfylt. Innføringen av landings-sedler i 2004 er videre fulgt opp fra lagets side.

Fiskeridirektoratets nye fartøy- og deltagelsesregister gjør det nå enklere å få oppdatert informasjon om eierforhold, konsesjoner, kvoter pr. fartøy og lignende som er viktige parametre i lagets kontrollarbeid.

Samarbeidet mellom Norges Sildesalgslag og Fiskeridirektoratet, herunder direktoratets regionkontorer, har også fungert godt.

Norges Sildesalgslag har deltatt i arbeidet med prosjekt Fiskeridirektorat-Salgslag som i perioden har hatt fokus på tekniske løsninger for kvalitetssikring og overføring av data.

Rapportering til offentlige myndigheter

Norges Sildesalgslag har en sentral oppgave som leverandør av informasjon til Fiskeridirektoratet. Vi har i de siste årene lagt ned mye arbeid i samarbeid med Fiskeridirektoratet for å kvalitetssikre data, og for å kunne oversende data i samsvar med norsk standard.

Oversikter som viser innmeldinger og salg blir daglig sendt til Fiskeridirektoratet. Sluttseddeldata overføres til Direktoratet to ganger pr. uke. Laget legger ned et betydelig arbeid for å registrere fangstdata, slik at det kan føres kontroll med hvorvidt reguleringsbestemmelser for fiske blir etterlevd, og videre slik at en fortløpende kan følge utviklingen i fisket, og dermed behovet for justeringer av iverksatte reguleringer.

Også i 2008 har laget satset på å videreutvikle rutiner og IT-systemer for å kunne være fortløpende oppdatert om kvotestatus i de ulike pelagiske fiskerier, både på totalnivå og på fartøynivå. Videre er det tilrettelagt for at Fiskeridirektoratet lettere skal kunne få tilgang på aktuell informasjon i tilknytning til direktoratets kontrollarbeid i pelagisk sektor. Videre mener vi at de elektroniske systemer som er utviklet slik at den enkelte fisker kontinuerlig kan følge med egne data, har stor verdi både for å sikre oversikt og rask tilbakemelding ved feil.

Både fiskerne og kjøperne har et selvstendig ansvar for å se til at fiske og omsetning blir utøvd i lovlige former, slik at næringen fremstår som seriøs og ansvarlig. Laget har ingen mulighet til, eller ambisjoner om, å være tilstede ved alle fangstlandinger. Lagets fysiske kontroller er først og fremst satt inn for å forebygge, men også for å få "nærkontakt" med det som skjer på bryggekannten.

ERFARING

God ballast

Med over 80 års fartstid er Sildelaget å regne som en trygg partner, både i opp- og nedgangstider.

Ressursoversikt 2009

Vi gjør oppmerksom på at ressursoversikten er utarbeidet med bakgrunn i havforskernes vurderinger av den enkelte bestand.

Norsk vårgytende sild (nvg-sild)

Forskerne klassifiserer bestanden til å ha god reproduksjonsevne og at den høstes bærekraftig. Gytebestanden er beregnet til å være i underkant av 12 mill. t i 2008. 2004-årsklassen vurderes å være sterk og vil komme inn i gytebestanden fra 2008 til 2010.

Forutsatt en bærekraftig beskatning ventes gytebestanden å øke til 12,5 millioner t i 2009, mens den i følge forskerne vil kunne gå ned til 11,5 mill. t i 2010.

Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) har anbefalt et uttak for 2009 på inntil 1.643.000 t. Dette kvantumet er også identisk med fastsatt totalkvote for 2009.

Nordsjøsild

Bestanden er nå klassifisert til å ha risiko for redusert reproduksjonsevne og med risiko for å være beskattet på en ikke bærekraftig måte. Gytebestanden har vært under føre-var-nivået (Bpa) på 1,3 millioner t siden 2006. Årsklassene etter 2001 er beregnet å være blant de svakeste siden slutten av 1970-årene. I følge forskerne er det ugunstige miljøforhold som har bidratt til reduksjon i både rekruttering og individvekst. Fangspotensialet er blitt redusert til under 40 % av langtidsgjennomsnittet. Om ikke fangstene reduseres tilstrekkelig vil det kunne innebære at en når kritisk gytebestandsnivå (Blim) på 800.000 t.

Nordsjøsild forvaltes med utgangspunkt i maksimal fiskedødelighet (F) for 1) voksen sild (treåringer og eldre) og for 2) ungsild (ett- og toåringer) avhengig av størrelsen på gytebestanden. I den reviderte forvaltningsavtalen er det satt en begrensning på endring av TAC fra et år til neste på +/- 15 %. Partene kan, om en anser det nødvendig, redusere TAC med mer enn 15 %.

For 2009 anbefalte forskerne at det direkte fisket etter nordsjøsild ikke overstiger 171.000 t – 180.000 t. For 2009 er Norge og EU enige om et uttak på 171.000 t i Nordsjøen og 37.722 t i Skagerrak. I tillegg kommer fisket etter ungsild i Nordsjøen og Skagerrak.

Makrell

Makrell forvaltes som en bestand, nordøst-atlantisk makrell. Den består av tre gytekomponenter, vestlig, sørlig og Nordsjøen. Siden fangstene i de forskjellige områdene ikke kan identifiseres, og derved klassifiseres til en av de tre komponentene, forvaltes bestanden av praktiske årsaker som *en* bestand.

Gytebestandsnivået er nå over føre-var-nivået (Bpa) på 2,3 mill t og bestanden er klassifisert til å ha full reproduksjonsevne.

Bestandsmålinger for de ulike områder gjøres hvert tredje år, og i 2007 ble den sørlige og den vestlige komponenten målt ved eggtokt, mens Nordsjøen ble målt i 2008. I følge forskerne har gytebestanden økt de siste årene.

Norge, EU og Færøyene avtalte i 1999 at bestanden skulle beskattes med $F=0,15-0,20$. I henhold til forvaltningsplanen kan totalfangsten av makrell i 2009 ligge mellom 443.000 t og 578.000 t. Ved uttak innenfor disse grensene ventes en oppgang i gytebestanden til 2,9 mill. t i 2009.

Norge, EU og Færøyene er enige om en totalkvote for Nordøst-Atlanteren på 625.000 t for 2009 mot 456.000 t for 2008.

Hestmakrell (taggmakrell)

ICES vurderer bestanden til å ha full reproduksjonsevne basert på det siste estimatet av gytebestanden. Eggproduksjonen var vel 70 % høyere i 2007 sammenlignet med 2004. Bestandsberegning med tilfredsstillende kvalitet er ikke mulig fra målinger av eggproduksjon fordi studier har vist at taggmakrell av samme størrelse og alder kan gyte varierende antall egg i forskjellige år. Dermed blir usikkerheten i bestandsberegningene høye. Økningen i eggproduksjonen i 2007 kan allikevel skyldes at 2001-årsklassen gir gytebestanden et løft. De siste årene har det vært en kontinuerlig nedgang i fangstene. I 2007 var fangsten 123.000 t som er den laveste på 20 år.

Det er laget en forvaltningsplan for vestlig hestmakrell som ICES har evaluert til å være i tråd med føre-var-tilnærmingen for de neste tre år. Det anbefales en kvote på inntil 180.000 t for hvert av årene 2008, 2009 og 2010.

Lodde – Barentshavet

Den modnende delen av loddebestanden i Barentshavet ble mengdemålt i september 2008 til å være ca. 2,5 mill. t, og bestanden er vurdert til å ha full reproduksjonsevne. Den modnende bestanden i 2009 vil i hovedsak bestå av 2006-årsklassen, med noe tilskudd fra 2005-årsklassen. 2006-årsklassen er den første tallrike årsklassen på 6 år og 2007-årsklassen er enda sterkere. Resultatene fra 0-gruppeundersøkelsene i 2008 viser at 2008-årsklassen på yngelstadiet er den mest tallrike i perioden 1980-2008.

I henhold til føre-var prinsippet er strategien at biomassen som gyter skal ha 95 % sannsynlighet for å være over en nedre grenseverdi (Blim). Blim er satt til 200 000 t, et nivå som er noe mer enn den laveste gytebestanden som har produsert en svært god årsklasse.

Den vedtatte høstingsregelen innebærer at det kan tas ut 390.000 t lodde i 2009. Gytebestanden for 2009 er beregnet til 500.000 t. Årsaken til nedgangen fra 2,5 mill. t til beregnet gytebestand på 500.000 t er blant annet nedbeiting fra en stor torskebestand og fiske.

Norge og Russland har besluttet å følge forskernes råd for 2009.

Lodde – Jan Mayen

Bestanden forvaltes ved en to-trinns fangstregel som har som målsetting å sikre en minimum gytebestand på 400 000 t. Fangstregelen går i korthet ut på at det fastsettes en foreløpig kvote for første halvdel av fangstsesongen, som i utgangspunktet utgjør 2/3 av forventet endelig kvote for hele sesongen. Senere, på bakgrunn av data fra loddetokt i oktober-november og/eller januar-februar, fastsettes endelig kvote for hele sesongen. Loddesesongen starter 20. juni og varer frem til 30. april påfølgende år.

Kolmule

Beregningen av gytebestanden og høstingsnivået er upresise. Gytebestanden har vist en nedadgående trend siden den var på topp i 2003 og er forventet å være like over føre-var-nivået på 2,25 mill. t i 2009. Styrken til 2005- og 2006-årsklassene er beregnet til å være i nærheten av det lavest observerte, og dette er trolig også tilfelle for 2007-årsklassen. Forskerne sier at bestanden ikke høstes bærekraftig.

For 2007 var partene i NEAFC for første gang enige om et forvaltningsregime for kolmule. I november 2008 ble partene enige om en langsiktig fangstregel for kolmulebestanden. Regelen går ut på at den maksimale fiskedødeligheten (F) skal settes til $F = 0,18$. Før regelen tas i bruk skal fiskedødeligheten kuttes med 35 % i hvert av årene 2009 og 2010, og fra og med 2011 venter forskerne at kolmulebestanden skal kunne forvaltes i henhold til den langsiktige fangstregelen.

For 2009 er det avtalt en totalkvote på 590.000 t (1.250.000 t i 2008), hvorav kyststatene Norge, EU, Færøyene og Island har en kvote på 543.043 t. Av dette kvantumet disponerer Norge etter kvotebytte og etter kvoteoverføringer i forbindelse med kvotefleksibilitet 231.973 t (429.580 t i 2008).

Tobis

I følge forskerne vurderes bestanden av tobis å ha full reproduksjonsevne, men prognosen tilsier at den vil falle under føre-var grensen på 600.000 t i 2009 (Bpa). Fiskedødeligheten har vært avtagende siden 2001. Den nåværende fiskedødeligheten er imidlertid usikker og bestandens tilstand kan ikke vurderes med hensyn til bærekraftig høsting.

Rådet for forvaltningen er at tobisfelt som er påvist ikke å ha kommersielt fangstbare bestander bør stenges til overvåkningsprogram har påvist at de lokale bestandene er blitt gjenoppbygd. På andre tobisfelt bør det kun tillates fiske i 2009 dersom informasjon fra tilgjengelig bestandsovervåking viser at bestanden kan gjenoppbygges til over føre-var-nivået i 2010. I tillegg påpeker ICES at lokale gytebestander i NØS trolig vil være på et lavt nivå i 2009 og at dette kan kreve stengning av tobisfelt i NØS.

Det er innført forbud mot å fiske tobis fra 1. januar 2009. Norge og EU har imidlertid avtalt å gjennomføre et felles forsøksfiske etter tobis i perioden 1. april til 6. mai. Et direkte fiske etter tobis vil være avhengig av resultatene fra forsøksfisket.

Øyepål

Basert på de siste beregninger vurderer ICES bestanden til å stå i fare for å ha redusert reproduksjonsevne. Det direkte fisket etter øyepål var stengt i 2005, i første halvdel av 2006 og i hele 2007, noe som resulterte i historisk lav fiskedødelighet og fiskeinnsats. 2008- årgangen er beregnet til 70 % av langtidsgjennomsnittet.

Det er ikke vedtatt forvaltningsplan for øyepål. ICES anbefaler fangster i 2009 på inn til 35.000 t, tilsvarende en fiskedødelighet på 0,15. Dette forventes å bringe bestanden over føre-var-nivået (Bpa) på 150.000 t.

Fra 1. januar 2008 er det ikke adgang til et direkte fiske etter øyepål. Etter råd fra ICES åpnes det for et direkte fiske etter øyepål fra 1. mai 2009. Den norske kvoten er satt til 28.350 t. ICES kommer med et revidert råd i april/mai 2009 og reguleringen kan bli endret som følge av dette rådet.

Havbrisling

Føre-var-nivåer er ikke definert for havbrisling og tilgjengelig data gir ikke noe godt mål på bestandsstørrelsen. Mye tyder imidlertid på at bestanden har vært på et gjennomsnittsnivå de siste ti årene. 2006-årsklassen er beregnet å være svak. Rekrutteringsmålene er usikre, og det gis ikke kvoteråd for havbrislingfiske basert på vitenskapelige data. Kvoten bestemmes hovedsakelig av hensynet til å holde bifangsten av småsild på et lavt nivå.

Kystbrisling

Resultatene fra 0-gruppeundersøkelsene av brisling i fjordene i november 2008, indikerer et svakt fangstgrunnlag for 2009.

Marked, profilering og informasjon

Markedet for pelagiske fiskeslag

Eksporttallene for 2008 viser en samlet pelagisk eksport til konsum på NOK 6,5 mrd, noe som utgjør en økning på hele 23 % i forhold til 2007. Eksporten av norsk sjømat generelt steg ellers med "bare" 6 %. Av den totale sjømateksporten, økte pelagisk sin andel fra 14 til 16,5 %.

Det ble eksportert 734.000 t sild i 2008, noe som utgjør en volumøkning på vel 14 % fra året før. Snittprisen for sild, alle typer sett under ett, var NOK 5,24 mot NOK 5,08 i 2007. I 2006 var denne snittprisen 5,68. Volumøkning kombinert med prisøkning gjorde at verdien av eksportert sild steg med 18 % sammenlignet med året før, og verdien endte på NOK 3,85 mrd. Volumet på 734.000 t fordelte seg med vel 490.000 t på rundsild, tilsvarende 67 %. Andelen av rundsild har dermed økt noe igjen. Knappe 158.000 t var filet, tilsvarende 21 %, en andel som er nokså stabil. Volumøkningen ser vi derfor først og fremst knytter seg til rundsild. Regner vi filetvolumet om til fangstvekt, kommer denne vekten sammen med rundsild samlet opp i et eksportvolum på 803.000 t til konsum. Snittprisen for fryst sild gjennom 2008 lå på NOK 4,52 (4,71 i 2007 og 5,28 i 2006). For filet lå snittet på NOK 7,67 (6,76 i 2007 og 8,06 i 2006). De største markedene for rundsild i 2008 var Russland (33 %), Nigeria (28 %), Ukraina (16 %) og EU (10 %). Russland og Ukraina utgjorde dermed 49 % til sammen. For filet var det EU (46 %) og Russland (11 %) som var de største markedene.

Når det gjelder makrell, ble det eksportert i alt 176.000 t i 2008, et volum som ligger knappe 3.000 t over 2007. Verdien steg fra i underkant av NOK 1,8 mrd. til vel NOK 2,3 mrd., tilsvarende nesten 30 % økning. I snitt ble makrell i 2008 betalt med NOK 13,24 mot 10,36 i 2007. For makrell er det Japan som dominerer eksportbildet (35 %), fulgt av Kina (20 %), Russland og EU (ca. 10 % hver).

Eksporten av hestmakrell endte på vel 11.000 t i 2008, ca. 1000 t mindre enn i 2007. Prisen steg til dels betydelig, slik at verdien av eksportert hestmakrell økte fra knappe NOK 80 mill. i 2007 til NOK 118 mill. i 2008. For hestmakrell er det Japan og Kina som er de viktigste markedene.

Når det gjelder lodde, ble det i 2008 eksportert knappe 31.000 t, sammenlignet med 23.600 t i 2007. Snittprisen var også her noe høyere, slik at verdien av lodde til eksport utgjorde NOK 150 mill., sammenlignet med NOK 106 mill. i 2007. De største markedene for norsk lodde i 2008 var Russland og Ukraina. Samlet sett var de største pelagiske markedene i 2008, målt i verdi, Russland, Japan, Ukraina og Nigeria. Russland hadde en liten tilbakegang, Ukraina forble omtrent uendret i forhold til året før, og Japan viste en til dels betydelig økning. Størst var likevel økningen til Nigeria som verdimesig økte med formidable 600 %.

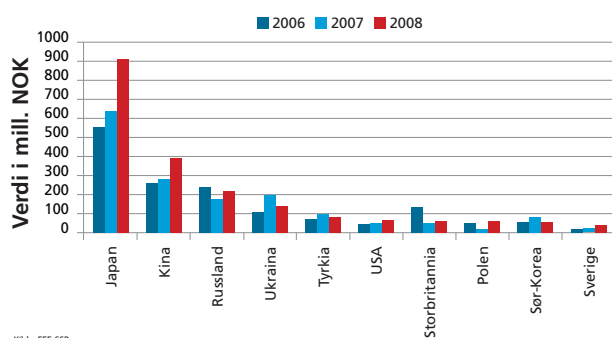
I tillegg til konsumdelen, kommer eksport av mel- og olje med NOK 293 mill. Samlet pelagisk eksport står dermed for ca. NOK 6,8 mrd.

Melprisene på verdensmarkedet steg forsiktig i starten på 2008 for så å øke noe kraftigere på slutten av året, korrigert for valutasvingninger. Prisen for mel var omtrent 20 % høyere ved utgangen enn ved starten av året. Oljeprisene steg forsiktig gjennom året frem til og med august, også her korrigert for valuta. På slutten av året sank prisen markert. Oljeprisene var omtrent 15 % lavere ved slutten enn starten av året. Valutasvingningene virket inn på minsteprisene for det norske råstoffet til mel og olje. Minsteprisene til fisker ble endret seks ganger i 2008.

I flg. Statistisk Sentralbyrå var eksportverdien for mel NOK 55 (286) mill., og NOK 239 (430) mill. for olje i 2008. Importverdien var NOK 503 (1.804) mill. for mel og NOK 1.160 (1.280) mill. for olje. Kvantum eksportert mel var 8.000 (34.000) t og 19.000 (52.000) t olje. Importert kvantum var 73.000 (223.000) t mel og 134.000 (231.000) t olje. Tallene i parentes er for 2007.

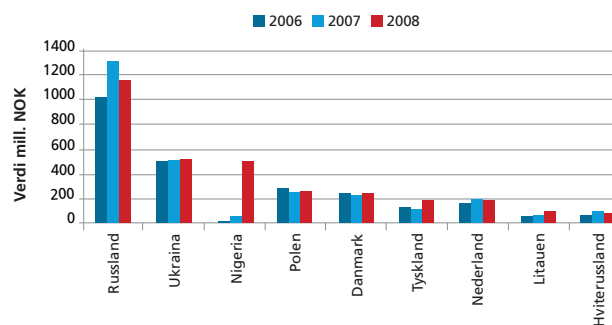
Mesteparten av fiskemelet og fiskeoljen som blir produsert her i landet brukes innenlands. Den klart største kunden er fiskefôr-bransjen som bruker det for det meste til laksefôr.

Viktigste markeder for norsk makrell

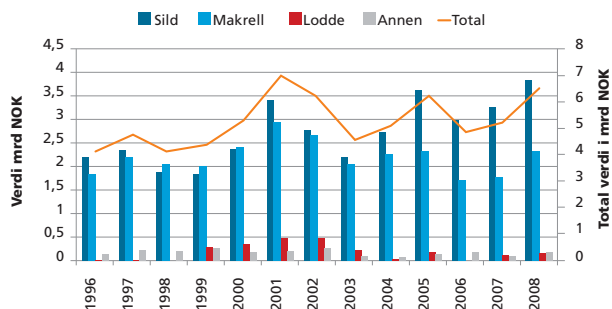
Kilde: EFF, SSB
© Eksportutvalget for Fisk AS

Viktigste markeder for sild

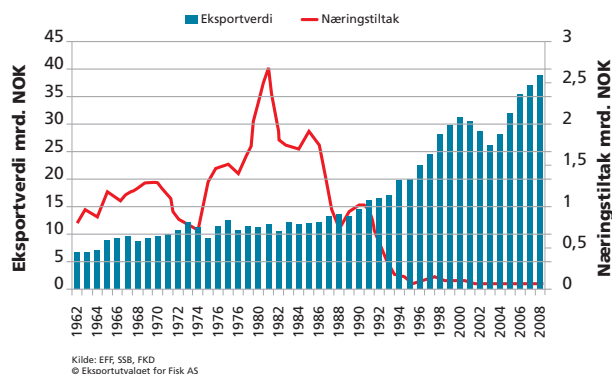
Kilde: EFF, SSB
© Eksportutvalget for Fisk AS

Norsk eksport av pelagisk fisk

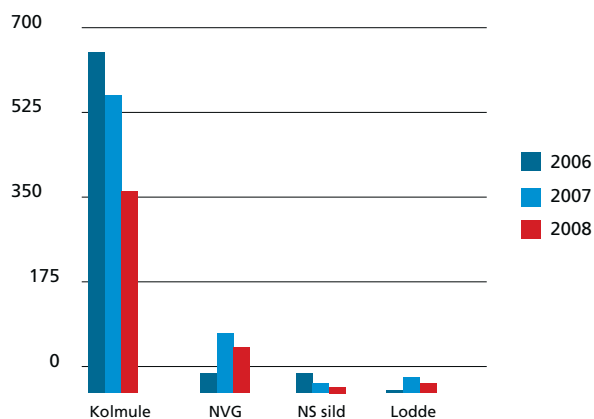
Kilde: EFF, SSB
© Eksportutvalget for Fisk AS
PELAGISK FISK: SILD, MAKRELL, LODDE, TAGGMAKRELL, KOLMULE, SARDIN, ANSIOS

Eksportverdi og subsidier i norsk sjømatnæring

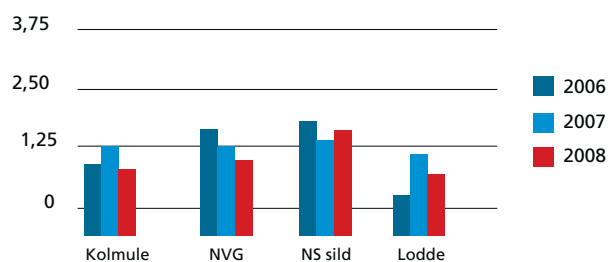

Kilde: EFF, SSB, FKD
© Eksportutvalget for Fisk AS

Kvantum i 1000 tonn til mel- og olje anvendelse pr år

Kr/kg til mel- og oljeanvendelse pr år

Informasjon og kommunikasjon

Kommunikasjon er blitt en del av lagets kjernevirksomhet. For å opprettholde en effektiv markeds plass, er det nødvendig å systematisere og dernest sikre tilgang på korrekt informasjon overfor lagets brukere. Norges Sildesalgslag har med mer enn 80 års erfaring opparbeidet seg en unik kompetanse, og med de store mengder av data laget forvalter, er det viktig at alle data tilrettelegges for nyttig bruk.

www.sildelaget.no er for mange den første og beste kilden til oppdatert informasjon innenfor pelagisk næring. Gjennom å måle antall besøkende og antall sideoppslag gjennom hele året, forteller statistikken oss hvor viktig denne tjenesten er blitt.

Gjennom hele året 2008 hadde nettsiden totalt 2.131.004 besøkende (såkalte unike brukere). I snitt på årets tolv måneder blir det over 5.800 unike brukere hver dag. I snitt er hver besøkende inne på 8,35 sider. Innmeldingsjournalen er selvsagt den mest besøkte siden. I tillegg er nyhetsartikler og kartet som viser aktiviteten i fisket, de mest populære sidene.

Fra januar til desember i 2008 er det vist til sammen 17.789.787 sider på www.sildelaget.no. Bruken av nett-sidene følger intensiteten i fisket. Januar og februar er gode måneder, mens toppen kommer om høsten i perioden september, oktober og november.

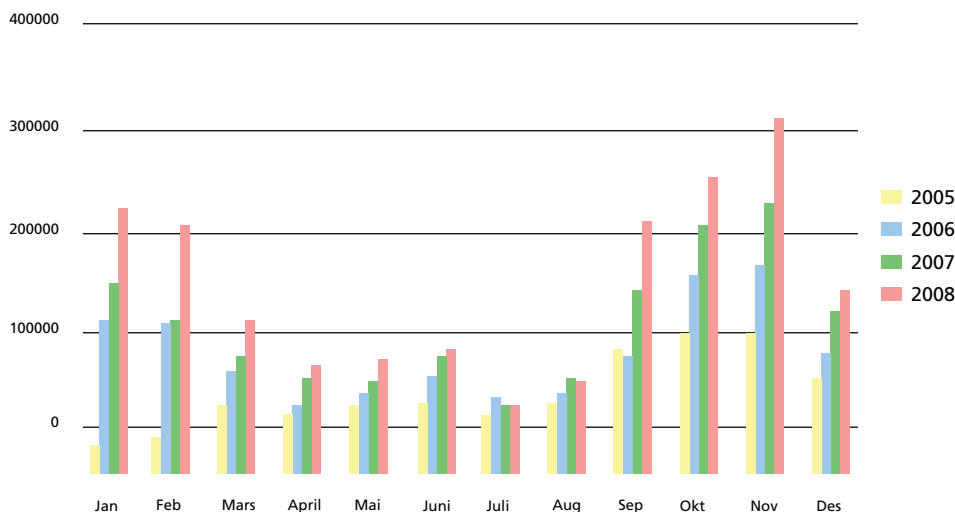
Det er en målsetting for laget å utvide bruksmulighetene for nettsidene og gjennom nye tilbud kunne bidra til å lette hverdagen for fiskere og andre. Nye tjenester utvikles og blant annet vil nettsiden i løpet av 2009 bli et bedre redskap

for å sette fokus på kvalitet og egenkontroll. Det store antall brukere som er nevnt ovenfor, viser tydelig at nettjenestene dekker et behov, samtidig som laget likevel skal vokte seg for å bruke ressurser på å utvikle tjenester som heller i retning av kategorien "kjekt å ha".

FoU-virksomheten

De siste årene har representantskapet satt søkelys på forskning og utvikling (FoU). Dette har vært sentrale tema på de siste årsmøtene. Hovedstikkord for prosjekter som er initiert etter dette, er sunn sjømat, økt verdiskapning, utvikling av nye markeder og økt forståelse av de etablerte. Her er Sildelaget involvert. Sentrale samarbeidspartnere er Nasjonalt Institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES), Eksportutvalget for fisk (EFF), Norges Forskningsråd (NRF) og Fiskeriforskning. I tillegg til at Sildelaget bidrar gjennom bevilgninger, er penger satt av fra det såkalte Sildefondet. I noen grad er også inntrukne midler, etter godkjenning fra Fiskeri- og Kystdepartementet benyttet, som for eksempel til det omfattende arbeidet med kartlegging av fremmedstoffer i sild (miljødatabase). Etter hvert skal også Internett reflektere denne satsingen.

Utvikling i brukertall på www.sildelaget.no pr. måned 2005-2008

Markedsaktiviteter, profilering, miljø og FoU

Synliggjøring av norsk pelagisk fisk er en sentral oppgave for NSS. Derfor deltar vi hvert år i ulike markedsaktiviteter som har økt forbruk for øye. Dette kan være lokale sjømatarrangement eller større samarbeidsprosjekt som Fiskesprell, som retter seg mot ungdom i skolen.

Norges Sildesalgslag er representert i to av markedsgruppene som arbeider for Eksportutvalget for fisk (EFF) og samarbeidet med EFF generelt må sies å være både bredt og godt. Innspill som økt markedsfokus på fersk makrell slik Representantskapet tok opp i 2008, er brakt videre til markedsgruppen som arbeider med hjemmemarkedet, slik at dette kan følges opp. Et annet felles fokus det arbeides med er å øke hjemmemarkedet for sild.

I 2008 ble uttrykket "Eat as matjes you can" lansert i forbindelse med matjessesongen. Slagordet slo godt an og vil bli brukt videre i markedsføringen av sild, særlig matjes som ennå er et nytt og nokså ukjent produkt for folk flest. Med glimt i øyet ble det laget både t-skjorter og capser som ble meget godt mottatt.

Laget har vært representert ved ulike arrangementer i løpet av 2008. Deltakelse på messen i Murmansk var ett tiltak, konferansen North Atlantic Seafood på Lillestrøm et annet. Også på fiskerimessen i Brussel var laget representert, men viktigst i 2008 var likevel Nor-Fishing i Trondheim i august. I Trondheim ble det servert matjes på lagets stand, som ellers bar preg av både t-skjorter og capser, stort besøk og god mottakelse av smaksprøvene.

Som i tidligere år har laget støttet en rekke sildebord langs kysten. Også sjømatarrangementer og matfestivaler av ulikt slag ellers får støtte så fremt det også serveres sild og makrell eller andre pelagiske fiskeslag. Et bredt engasjement lokalt er ikke bare med på å synliggjøre laget, men også øke interessen særlig for sild.

Faste innslag der laget også yter støtte, er seminarer og konferanser, årsmøter og andre arrangement med betydning for den pelagiske delen av næringen. Også innenfor forskning og utvikling (FoU) har laget deltatt og ytt støtte. FoU skjer alltid i samarbeid med andre innenfor næringen og har ulike mål der både markedsanalyser og mer nybrottspreget arbeid har sin plass. FoU er intensivert de siste årene etter oppdrag fra Representantskapet.

Miljøhensyn

Bærekraftig utvikling og miljøhensyn er i økende grad en viktig del av hverdagen. Når Norges Sildesalgslag utvikler elektroniske tjenester er dette fordi laget ønsker å yte de tjenester og levere de produkter som medlemmene etterspør. Men det stopper ikke der. Laget ønsker å være bevisst på hva og hvordan naturressursene nyttiggjøres. Store mengder dokumenter sendes hvert år ut fra våre kontorer i form av papir. Ved i større grad å spre informasjonen elektronisk, kan vi spare store mengder både papir og porto. Dessuten sparer vi tid og nyhetene når våre brukere fortære.

Styret i Norges Sildesalgslag har vært varsom med å ta kontroversielle, politiske standpunkt i miljørelaterte spørsmål. Imidlertid har laget hatt en krystallklar profil omkring ønsket om å beholde havet rent og havressursene ubesudlet. Kun sjømat fra de rene og kalde havområder som vi liker å skryte av, duger i lengden, og tvil må ikke få plass med hensyn til at miljøtrusler skal kunne sette spørsmålstegn ved det betingelsesløse kvalitetskravet.

I denne sammenheng kan det være nyttig å minne om at Norges Sildesalgslag har bidratt sterkt til at det de senere år har vært jobbet aktivt med å utarbeide en database for pelagiske fiskeslag som skal være til hjelp når det er behov for å dokumentere at fisken ikke inneholder helsefarlige miljøgifter.

Miljømerking av fisk

Et sentralt tema i 2008 har vært arbeidet med MSC-sertifisering av sild og makrell. Arbeidet har tatt mye lengre tid enn forutsatt, og skulle vært avsluttet i løpet av 2008. Ved årsslutt så det ut som at store deler av vinteren 2009 også vil gå før dette sertifiseringsarbeidet er på plass. Som nevnt ovenfor når det gjelder miljøhensyn, er vi avhengige av at norsk fisk har et godt rykte, og miljømerking er i dag ett av verktøyene for å opprettholde dette ryktet.

Sporbarhet

Verdien av å kunne spore fisken fra hav til fat er et annet viktig arbeid som skal gjøre norske pelagiske fiskere i stand til å levere produkter til markedet i tråd med hva de store kjedene - og i siste ledd den bevisste kunden ber om. Bevisstheten og kravene "der ute" er på dette feltet langt mer utviklet enn vi til daglig tenker over her hos oss. I stor grad har vi i Norge en nesten grenseløs tillit til at all "norsk mat" er ensbetydende med "sikker mat". En slik selvfølgelighet følger ikke automatisk eksport av norsk mat uten at det samtidig kan dokumenteres! Arbeidet med sporbarhet startet i 2007, og fra 1.1.2010 har EU satt som krav at all villfisk som eksporteres inn i EU skal være ledsaget av et fangstsertifikat som forteller om hvor fisken er tatt, fra hvilken ressurs den er høstet og på hvilken måte. Dette er et svært omfattende nasjonalt arbeid å få på plass, og igjen har Norges Sildesalgslag en sentral rolle å spille og vil i kraft av sin posisjon være et uvurderlig redskap for at norske fiskere skal kunne oppfylle kravene som settes til dem.

Omdømme

Resultatet av det å bygge et godt omdømme for Norges Sildesalgslag og gi styrke til laget som "merkevare", er et arbeid som verken lar seg måle nøyaktig eller som har noen fasit. Oftest er det for laget ikke lett å få svar på om omdømmet eller merkevaren "Norges Sildesalgslag" er sterk nok. For et lag som skal samle felles interesser for en svært mangslungen gruppe av norske fiskere - fra landsende til landsende, store som små, alle fartøy-grupper med et mangfold av redskaper og ulike behov, så sier det seg selv at ikke alle til enhver tid er like fornøyd med Norges Sildesalgslag. Fellesskapstanken har innenfor pelagisk fiskeri vært grunnleggende i over 80 år og tok på 1920-tallet utgangspunkt i økonomisk vanskelige tider, mye likt det vi fikk kastet over oss høsten 2008. Lagstanken må imidlertid dyrkes for å gi resultat, og kun gjennom at flertallet av pelagiske fiskere i lengden ser seg tjent med fellesskapsløsninger fremfor å være "sin egen lykkes smed", kan virksomheten opprettholdes. At det har vært slik i mer enn 80 år sier ingenting om fremtiden uten at tanken fornyes som en fortløpende målsetting for lagets omdømme og styrende organer.

Det som ennå er et forholdsvis nytt bidrag til lagets virksomhet - og omdømme, er den elektroniske utvikling som har gitt uante muligheter ved å kunne tilby tjenester som ville være utenkelige for bare få år siden. Ingenting annet enn et sterkt Norges Sildesalgslag kan opprettholde

denne form for tjenester. Lagets veivalg for merkevarebygging reflekteres i den strategi styret i Norges Sildesalgslag brukte mye tid på i 2008, og som ble vedtatt på styremøtet i desember. Denne strategien skal bygge opp under laget som den aller beste markeds-plassen i verden – med alt det innebærer. I tillegg til hardt arbeid, er tett og god dialog mellom brukerne av laget et sentralt virkemiddel for stadig å bli bedre.

Fiskarmakt og verdspekt

Før i tida takka me for maten. Me burde halda fram med det – ikkje berre for maten forresten, men for rein luft og vatn, for klåre, kalde morgonstunder, for jobben me får til kvar dag, i desse dagane, fulle av miljø- og finanskriser.

Av Inge Halstensen

Men me gjer ikkje det, for alt dette er framleis sjølsagde gode. Og eit sjølsagt gode takkar me ikkje for. Ikkje før det demrar for oss at dei sjølsagde godene ein vakker dag kan vera tapte. Då vaknar me opp frå vår blaserte døs, då får Storemannen helsingar frå sine bortkomne born, under dyna og rundt middagsbordet.

Det var ein gong

For lenge sidan fantes det ikkje noko sildelag. I opphavet var jorda aude og tom, som skrive står, men så skapte Vårherre heile herlegdommen, rett nok utan Norges Sildesalgslag, men så håtta han seg, som me seier, i 1927. Og for fiskarane var skipinga av sillalaje jamgodt med den dagen Han skapte sola og månen og stjernene.

No går eg gjennom nokre generasjonar heime i Bekkjarvik, der Bestefar selde og kjøpte sild i 60 år, fram til sommaren 1987. Som eg sa, Sildelaget var like sjølsagt – og like nødvendig – for oss som mat og vatn og luft. Men den sommaren produserte "Slaatterøy" sine første frosne lodde-blokker under fisket ved Jan Mayen. Brått gjekk det opp for far og meg at me dreiv eit fiskeri der me sjølve måtte selja fangsten, sikra oss garantiar og betaling, skaffa likviditet og overlevelse medan me venta på pengane, og håpa på at valutaen og konjunkturane i verda var på vår side. Unge Halstensen hadde sete i salsutvalget for konsum i Norges Sildesalgslag i fleire år. Men Sildelaget var eit sjølsagt gode for han. Me sov vår sløve søvn. Vekkelsen kom då eg skulle omsetja ombord-frosen fangst utan salslaget i ryggen.

Orden i kaoset

Då Mons Kaarbø og forfedrane våre etablerte Sildelaget, fekk fiskarane eit vern kring handelen sin som han aldri hadde hatt, priggitt som han hadde vore, med hatten i handa, naturens og sildekjøparens luner. Fellesskapet sikra han eit kompetent sal av fangsten og garanti for rett oppgjør til rett tid. Hans bidrag var lojalitet mot dette fellesskapet, ein lojalitet som seinare vart sikra gjennom Råfiskloven. I tillegg greidde Sildelaget å etablere pålitelege prisar, seinare minsteprisar, for å sikra ro og stabilitet i marknaden. Ikkje minst var dette viktig for

kjøparen, som stundom opplevde at prisen, og dermed verdien på det han allereide hadde kjøpt, kunne falla i grus på ein dag og framkalla den brutale ruin før sola gjekk ned. Minsanten, då sildelaget vart skapt, vart det orden der kaos-kreftene før hadde rådd. Derfor var det ikkje minst kjøparen som helsa den nye tid velkommen, forståeleg nok.

Sild under hammeren

I minst 50 år varte dette regimet, med faste prisar og dirigering av fartøy til mottaksanlegg langs den ganske kyst. Den store fornyinga kom tidleg på 70-talet. Då etablerte Sildelaget auksjonssystemet, som gav kjøparane høve til å konkurrera om alt råstoff til humant konsum, med minsteprisar som garanti mot kollaps i markedene. Men samstundes gav Sildelaget frå seg dirigerings-systemet og let kjøparen sjølv bestemma kva fangst (fartøy) han kjøpte. Kunden (kjøparen) hadde nok eit poeng når han hevda at han som skulle betala, sjølv burde få velja ut kva fisk i fiskedissen seljaren (laget) skulle pakka inn og levera, og ikkje seljaren, slik det hadde vore i mange år. Etter ein del viderverdigheter var dette systemet innført også for råstoff til mjøl og olje. I dagens data alder sit kjøparane on-line fra Rügen i Tyskland til Murmansk i Russland, og tastar sine bud inn til Norges Sildesalgslag i Bergen. Berre den hollandske tulipan auksjonen i Rotterdam er meir imponerende.

I skjønn forening

I ei tid som ropar – stendig meir intenst – på strukturering og effektivisering av alle ledd i verdikjeden, har fiskarane gått i brodden: Alt for 20 år sidan blei tre salslag til eitt selskap, ein marknadsplass, ein minstepris, eitt pris-system; enkelt, ryddig, rettferdig, ope, oversiktleg.

Lenge såg både kjøparen og seljaren på systemet med velvilje – fordelane for begge partar var openberre. Ein og annan misnøgde kverulanten har det alltid vore i begge leirar, slik at også juristane kunne hala noko ut av oss. Men kverulantar finn ein over alt, til og med blant englane i himmelen, vil eg tru. Heldigvis har administrasjonane og tillitsmennene, i våre dagar også -kvinnene,

vore menneske med godt skjønn, både blant kjøparane og fiskarane.

Det nye Romarriket

Men så endra verda seg. Ikkje sidan Romarriket på si høgde for 2000 år sidan har historia kunna fortelja om ein heilt folk som sumde i velstand og velvære, bokstaveleg talt, slik romarane gjorde i sine palass og sine bad rundt sine velfylte bord, med sine slavar som gjorde jobben for dei. Ikkje før vesle Kuwait og vesle Norge nådde same nivået, for få år sidan, med våre villaer, våre SPA-anlegg, våre bugnande festar og importerte tenarar frå Polen og Pakistan. Dette er ikkje lengre ei verd i takknemlighet og arbeidssomhet, måtehald, nøysemd og sindighet. Nei, det er ei verd i utolmod, i misnøye, med stor kravsmentalitet, med minst mogleg arbeidsinnsats i forhold til lønn, ferie og offentlege gode frå det samfunnet som fellesskapet held oppe.

Krise!!!

Denne tidsånda breier seg til alle lag av folket, til alle delar av landet, til alle næringar som gjennom generasjonar har brøfødd eit karrig land som greidde seg bra fordi me var villige til å arbeida, slita, frysa, sveitta. Den – tidsånda – spreier seg som den reine sott, og smitteberarane er dei tabloide mediene, fulle av kriser og bevis på kor misnøgd du i grunnen bør vera. Og når den – tidsånda – har fått godt tak i oss, vender med oss, med tommelen rakt nedover, mot konge og Storting, mot presteskapet, mot politi og lensmann, formannskapet, helsevesenet, skuleverket, øvrigheten og fedrelandet. Gud trøste oss. Sist kjem turen til Sildelaget. – Sildelaget er evneveikt, klagar me; kjøparane samarbeider og pressar prisane, klynkar me; me er vortne husmenn på nytt, sutrar me, på kontoret, i messa, på brua. Eg må spørja: Kven er det som har tileigna seg tunge eigarposisjonar blant dei store kjøparane i norsk pelagisk næring? – Det er oss, det. Og kven er det som vel tillitsmennene og -kvinnene som styrer Norges Sildesalgslag og peikar ut kursen framover? – det er oss, det også.

Rett kurs

Derfor bør fiskarmannen ta det med ro. For han har framleis lov til å halda handa på rattet, om han berre vil. Og den som styrer, har ansvaret for at næringa vår skal få utvikla seg harmonisk som ein integrert del av samfunnet vårt, med ei produktivitsutvikling på linje med utviklinga i det maritime Norge. Og det er litt av ei utfordring. Men dersom dette ikkje skjer, har styresmennene våre sovna

ved rattet; eller dei er vortne gamle, udjerve, visjonsfrie og redde for framtida; eller dei manglar vet og kløkt til å manøvrera i stormen; eller – og det er det verste av alt – dei set omsynet til sine eigne greier framfor behovet for dynamikk og innovasjon i norsk fiskerinæring. For me har ei næring som utviklar seg og endrar seg i rasande fart; berre sjå kva dei siste 25 åra har gjort med oss. Gjennom Norges Sildesalgslag kan me framleis syna vår fiskarmakt, den som har gjort Norge til ei verdsdramt i den globale fiskeverda.

Lukke til.

Inge Halstensen er fiskebåtreder og styreleder i Fiskebåtrederne Forbund.

Datterselskaper 2008

SILDINVEST AS

Norges Sildesalgslag utfører forvaltning av virksomhet utenfor førstehåndsomsetningen gjennom datterselskapet Sildinvest AS. Selskapet ledes av et eget styre på 3 personer.

Styret har i 2008 bestått av:

Erik Brinchmann-Hansen (leder)
Didrik Vea
Kåre Ludvigsen

Sildinvest AS har en aksjekapital på kr 17.000.000. For øvrig er selskapet finansiert ved lån fra Norges Sildesalgslag på NOK 38,8 mill.

Sildinvest AS eier følgende eiendommer:

- Slottsgt. 3, Bergen
- Rota, Florø

Sildinvest AS har følgende eierandeler i andre selskaper:

- Skude Fryseri AS (20 %)
- Mindre aksjeposter i diverse selskaper

Nøkkeltall for Sildinvest AS i 2008: (mill.kr)

	Sildinvest AS	
	2008	2007
Driftsinntekter	8,1	12,3
Driftsresultat	3,6	6,2
Årets resultat	6,7	3,0
Sum eiendeler 31.12.	61,6	54,6
Egenkapital 31.12.	17,0	10,3

Sildinvest AS har 1,5 årsverk.

Sildelaget holder til i Slottsgt. 3, like ved Bryggen i Bergen.

© 2000 Cambridge University Press. Printed in the United Kingdom. This is a hard-copy reprint of the original article, which appears in *Journal of the Philosophy of Education Society of Great Britain*, 29, 1999, pp. 1–17.

Norske fartøyer, levert i Norge:	Mel/Olje			Konsum			Sjølprodproduksjon			Totalt		
	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg
Fiskeslag												
Nvg-sild	75 908	102 214	1,35	834 379	2 326 431	2,79	15 209	53 335	3,51	925 496	2 481 980	2,68
Nvg-sild avskjær	8 193	10 425	1,27							8 193	10 425	1,27
Nordsjø-sild	2 500	4 718	1,89	32 578	123 595	3,79	568	3 032	5,34	35 646	131 345	3,68
Makrell	44	51	1,16	116 528	1 306 221	11,21				116 572	1 306 272	11,21
Hestmakrell	86	117	1,36	12 124	102 256	8,43				12 210	102 373	8,38
Lodde - Barentshavet				4 273	28 641	6,70	876	7 754	8,85	5 149	36 395	7,07
Lodde - Jan Mayen	1 863	1 519	0,82	22 511	43 119	1,92	1 481	5 185	3,50	25 855	49 823	1,93
Kolmule	275 969	275 918	1,00	10 920	13 505	1,24	2 094	5 251	2,51	288 983	294 674	1,02
Tobis	79 701	93 036	1,17	332	658	1,98				80 033	93 694	1,17
Øyepål	3 270	3 750	1,15	8						3 278	3 750	1,14
Kystbrisling	7	9	1,29	2 316	12 967	5,60				2 323	12 976	5,59
Havbrisling	1 266	1 338	1,06							1 266	1 338	1,06
Diverse fisk	2 833	3 010	1,06	1 074	160	0,15				3 907	3 170	0,81
Totalt:	451 640	496 105	1,10	1 037 043	3 957 553	3,82	20 228	74 557	3,69	1 508 911	4 528 215	3,00

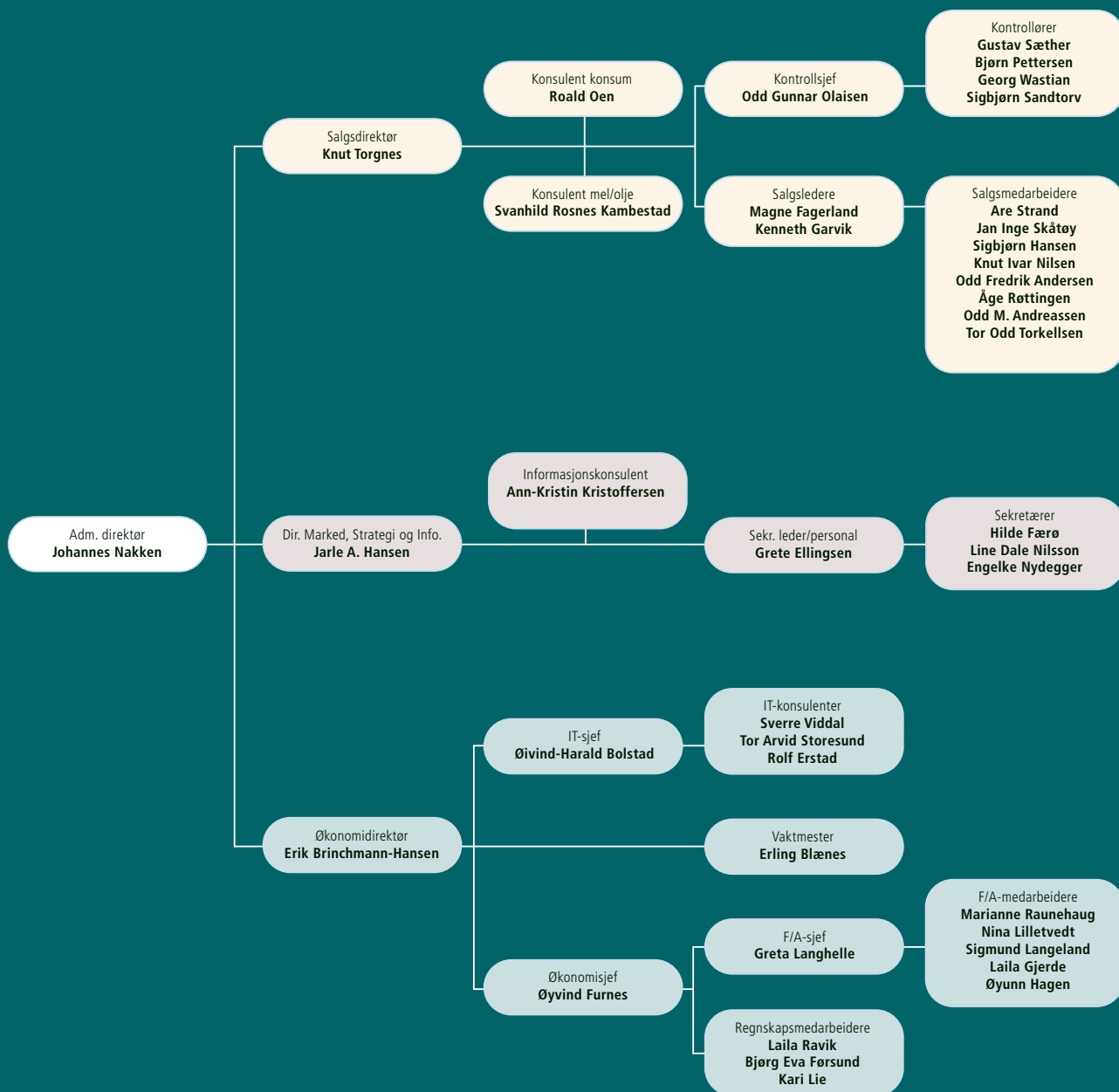
Norske fartøyer, levert i utlandet:	Mel/Olje			Konsum			Sjølproduksjon			Totalt		
	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg
Fiskeslag				38 130	118 603	3,11				38 130	118 603	3,11
Nvg-sild												
Nordsjøisild	61	94	1,54	27 447	99 486	3,62				27 508	99 580	3,62
Makrell				4 924	56 529	11,48				4 924	56 529	11,48
Hestmakrell	34	46	1,35							34	46	1,35
Lodde - Jan Mayen	5 681	6 665	1,17	4 222	8 307	1,97				9 903	14 972	1,51
Kolmule	103 896	104 942	1,01	24 390	33 286	1,36				128 286	138 228	1,08
Tobis	1 519	1 739	1,14							1 519	1 739	1,14
Øyepål	3 372	3 705	1,10							3 372	3 705	1,10
Kystbrisling				865	4 315	4,99				865	4 315	4,99
Diverse fisk	870	931	1,07	34	28	0,82				904	959	1,06
Totalt:	115 433	118 122	1,02	100 012	320 554	3,21				215 445	438 676	2,04

Utenlandske fartøyer, levert i Norge:	Mel/Olje			Konsum			Sjølprodusksjon			Totalt		
Fiskeslag	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg
Nvg-sild	7 008	10 517	1,50	45 253	130 045	2,87	41 199	120 889	2,93	93 460	261 451	2,80
Nvg-sild avskjær	10 222	9 462	0,93							10 222	9 462	0,93
Nordsjøsild				2 299	6 121	2,66				2 299	6 121	2,66
Makrell				49 220	504 453	10,25	225	889	3,95	49 445	505 342	10,22
Hestmakrell	46	88	1,91	647	2 623	4,05				693	2 711	3,91
Kolmule	1 083	1 508	1,39	540			40	47	1,18	1 663	1 555	0,94
Tobis	12 793	13 498	1,06							12 793	13 498	1,06
Øyepål				10	10	1,00				10	10	1,00
Diverse fisk				92						92	-	-
Totalt:	31 152	35 073	1,13	98 061	643 252	6,56	41 464	121 825	2,94	170 677	800 150	4,66

Utenlandske fartøyer, levert i utlandet:	Mel/Olje			Konsum			Sjølproduksjon			Totalt		
Fiskeslag	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg
Nvg-sild				3 010	9 356	3,11				3 010	9 356	3,11
Nordsjøsild				1 109	3 593	3,24				1 109	3 593	3,24
Makrell				1 111	12 320	11,09				1 111	12 320	11,09
Kolmule				9	6	0,67				9	6	0,67
Totalt:				5 239	25 275	4,82				5 239	25 275	4,82

[illegible]

Organisasjonsplan pr. 01.05.2009

Norges Sildealgslag

Postboks 7065

N-5020 Bergen

Besøksadresse: Slottsgaten 3

Tlf: + 47 55 54 95 00

Faks: + 47 55 54 95 55

Epost: sildelaget@sildelaget.no

www.sildelaget.no